

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

2^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της, στις 13 Ιανουαρίου 2021, με την εξής σύνθεση: Νικόλαος Σαββίδης, Πρόεδρος, Ελισάβετ Αλαγιαλόγλου και Κωνσταντίνος Κορομπέλης Μέλη, δυνάμει των με αριθμούς 2159, 2181 / 2020 Πράξεων Προέδρου του Κλιμακίου

Για να εξετάσει τις Προδικαστικές Προσφυγές του άρθρου 360 του ν. 4412/2016 με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) - Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) α) 1826/07-12-2020 της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...», που εδρεύει ..., επί ..., νόμιμα εκπροσωπούμενης και β) 1842/08-12-2020 της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «...», που εδρεύει ..., επί της οδού ..., νόμιμα εκπροσωπούμενης

Κατά της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «...» και το διακριτικό τίτλο «...», που εδρεύει στην ..., επί της συμβολής των οδών ..., όπως νόμιμα εκπροσωπείται και

της παρεμβαίνουσας ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «...», που εδρεύει στην ..., επί της οδού ..., νόμιμα εκπροσωπούμενης

Με τις κρινόμενες προσφυγές ζητείται να ακυρωθεί η με αριθμό πρωτ. ΗΜ./.../4884/25.11.2020 απόφαση του Γενικού Διευθυντή Ανάπτυξης και Διαχείρισης Δικτύου της καθ' ης εταιρείας, με την οποία εγκρίθηκε το με τον ίδιο αριθμό πρωτοκόλλου Πρακτικό Νο 1 της Επιτροπής Διαγωνισμού της Διακήρυξης ... - 30, περί ελέγχου των Δικαιολογητικών Συμμετοχής & Τεχνικής Αξιολόγησης των Προσφορών στον διαγωνισμό υπό τα στοιχεία ...-30 για την ανάδειξη αναδόχου του έργου «Μελέτη, Προμήθεια Εξοπλισμού και Κατασκευή «με το κλειδί στο χέρι» του νέου Κέντρου Διανομής (Κ/Δ) Κλειστού Τύπου GIS ... II και Κτιρίου Ζεύξης ΜΤ» και αυτό το ίδιο το ως άνω Πρακτικό της Επιτροπής του Διαγωνισμού, κατά το μέρος που θίγεται σε κάθε μία προσφυγή.

Αριθμός απόφασης: 218,219 / 2021

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε τον Εισηγητή, Νικόλαο Σαββίδη

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο και αποφάσισε τα εξής

1. Επειδή και οι δύο προσφυγές στρέφονται κατά του ίδιου αναθέτοντος φορέα και βάλλουν κατά της ίδιας εκτελεστής πράξης αυτού, η οποία εκδόθηκε στο πλαίσιο του ίδιου διαγωνισμού για την ανάθεση της ίδιας σύμβασης. Κατά συνέπεια, οι κρινόμενες προσφυγές προσήκει να εξεταστούν από κοινού.

2. Επειδή, για την άσκηση των προσφυγών καταβλήθηκαν και δεσμεύτηκαν τα νόμιμα παράβολα, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 363 παρ. 1 του ν. 4412/2016 και 5 παρ. 1 του π.δ. 39/2017, και συγκεκριμένα, α) για την 1^η, με ΓΑΚ ΑΕΠΠ 1826/2020 προσφυγή το ηλεκτρονικό παράβολο αυτόματης δέσμευσης με κωδικό ..., ποσού 15.000,00€ και β) για τη 2^η, με ΓΑΚ ΑΕΠΠ 1842/2020 προσφυγή, το ηλεκτρονικό παράβολο αυτόματης δέσμευσης με κωδικό ..., ποσού επίσης 15.000,00€, το οποίο αποτελεί το ανώτερο καταβαλλόμενο ποσό παραβόλου, σύμφωνα με τις ανωτέρω αναφερόμενες διατάξεις, δοθέντος ότι το αναλογικό ποσοστό (0,5%) επί της προϋπολογισθείσας, χωρίς ΦΠΑ, αξίας της σύμβασης (9.950.000,00€), επί της οποίας καταρχήν υπολογίζεται για την καταβολή παραβόλου, υπερβαίνει το ποσό αυτό.

3. Επειδή, και οι δύο (2) προσφυγές ανατέθηκαν στο 2ο Κλιμάκιο της ΑΕΠΠ με τα σχετικά από 07-12-2020 και 08-12-2020 ηλεκτρονικά μηνύματα του Προέδρου της Αρχής, αντίστοιχα.

4. Επειδή, η εταιρεία με την επωνυμία «...», (στο εξής καλούμενη στην παρούσα «αναθέτων φορέας» ή «...»), στις 27-11-2019 δημοσίευσε με Αριθμό Διαδικτυακής Ανάρτησης Μητρώου (ΑΔΑΜ) ... στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ) διακήρυξη διεθνούς ανοιχτού ηλεκτρονικού διαγωνισμού, με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής (χαμηλότερη

Αριθμός απόφασης: 218,219 / 2021

τιμή), για την ανάδειξη αναδόχου του έργου «Μελέτη, Προμήθεια Εξοπλισμού και Κατασκευή "με το κλειδί στο χέρι" του νέου Κέντρου Διανομής (Κ/Δ) Κλειστού Τύπου GIS ... II και Κτιρίου Ζεύξης ΜΤ», εκτιμώμενης αξίας 9.950.000,00€, πλέον ΦΠΑ (στο εξής «διαγωνισμός»). Ο διαγωνισμός διενεργείται με ανοικτή διαδικασία μέσω του Συστήματος Ηλεκτρονικών Διαγωνισμών της εταιρείας «cosmoONE», με χρήση της ηλεκτρονικής πλατφόρμας «sourceONE». Αντικείμενο της δημοπρατούμενης σύμβασης είναι η κατασκευή με το κλειδί στο χέρι (Turn key project) του νέου Κέντρου Διανομής (Κ/Δ) Κλειστού Τύπου GIS ... II και Κτιρίου Ζεύξης ΜΤ, η οποία περιλαμβάνει σχεδιασμό, εκπόνηση όλων των υποστηρικτικών μελετών και των μελετών εφαρμογής, προμήθεια των υλικών, εγκατάσταση του εξοπλισμού, ολοκληρωμένη ανέγερση, εκτέλεση όλων των προδιαγραφόμενων δοκιμών, ετοιμότητα για θέση σε λειτουργία του Κ/Δ ... II από τον Ανάδοχο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα τεχνικά και εμπορικά τεύχη της διακήρυξης. Το έργο θα εκτελεστεί στη νήσο ..., στο νομό ... (NUTS: ...), περιοχή ..., σε έκταση 3.250 τ.μ. που έχει εξασφαλιστεί για τον σκοπό αυτό εντός του Βόρειου Τομέα του Ναυστάθμου της ..., εντός συνολικής προθεσμίας 750 ημερολογιακών ημερών, ενώ, σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 4 της διακήρυξης, ο ανάδοχος θα αναλάβει την υποχρέωση της συντήρησης των δύο ψηφιακών συστημάτων του Κ/Δ για πέντε (5) έτη μετά την οριστική παραλαβή τους, με δυνατότητα ανανέωσης της Σύμβασης για άλλα πέντε (5) έτη. Η καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών ορίστηκε αρχικά στις 15.01.2020, κατόπιν διαδοχικών παρατάσεων όμως ορίστηκε τελικά στις 20-03-2020. Στον διαγωνισμό υπέβαλαν προσφορά οι δύο προσφεύγουσες και η παρεμβαίνουσα. Όπως καταγράφεται στο 1^ο Πρακτικό της επιτροπής του διαγωνισμού, στο πλαίσιο του ελέγχου του Φακέλου δικαιολογητικών συμμετοχής – τεχνικών προσφορών, από τη 2^η προσφεύγουσα και την παρεμβαίνουσα ζητήθηκαν διευκρινίσεις, επί των οποίων η μεν 2^η προσφεύγουσα απάντησε εμπρόθεσμα, η δε παρεμβαίνουσα, μία ημέρα μετά την ταχθείσα προς τούτο προθεσμία. Κατόπιν, η επιτροπή του διαγωνισμού κατέγραψε τα αποτελέσματα της αξιολόγησής της ως εξής: Η τεχνική προσφορά της εταιρείας ..., ήδη 1^η προσφεύγουσας, κρίθηκε τεχνική μη παραδεκτή, με την αιτιολογία ότι «προκύπτει απόκλιση όσον αφορά το κριτήριο δοκιμότητας των

Αριθμός απόφασης: 218,219 / 2021

προσφερόμενων πινάκων ΜΤ. Συγκεκριμένα, οι υποβληθείσες βεβαιώσεις / συστατικές επιστολές καλής λειτουργίας (ΒΚΛ) δεν καλύπτουν τις ποσότητες που προβλέπει η διακήρυξη (Άρθρο 22, παρ. 3.2), καθώς μέρος αυτών δεν προέρχεται από τον τελικό χρήστη του εξοπλισμού», ομοίως τεχνικά μη παραδεκτή κρίθηκε και η τεχνική προσφορά της εταιρείας ..., ήδη 2^{ης} προσφεύγουσας, με την αιτιολογία ότι «δεν ικανοποιείται το κριτήριο δοκιμότητας του προσφερόμενου εξοπλισμού ΥΤ GIS. Συγκεκριμένα, οι υποβληθείσες βεβαιώσεις / συστατικές επιστολές καλής λειτουργίας δεν καλύπτουν τις ποσότητες που προβλέπει η διακήρυξη (Άρθρο 22, παρ. 3.2), καθώς μία εξ αυτών αφορά σε εξοπλισμό ΥΤ GIS που λειτουργεί σε τάση μικρότερη από τα 150 kV.», η δε προσφορά της εταιρείας ..., ήδη παρεμβαίνουσας, κρίθηκε τυπικά και τεχνικά παραδεκτή, δεδομένου ότι ικανοποιεί τις απαιτήσεις της Διακήρυξης. Με τη με αριθμό πρωτ. .../4884/25.11.2020 απόφασή του, τέλος, (στο εξής καλούμενη «προσβαλλόμενη πράξη» ή «προσβαλλόμενη απόφαση») ο αρμόδιος Γενικός Διευθυντής ..., ενέκρινε το ως άνω 1^ο Πρακτικό της επιτροπής του διαγωνισμού, το οποίο με τον ίδιο αριθμό πρωτ. και την έγκριση του αρμοδίου Διευθυντή της ..., κοινοποιήθηκε στους συμμετέχοντες στον διαγωνισμό στις 25-11-2020. Κατά της απόφασης αυτής του ... στρέφονται οι προσφεύγουσες, η 1^η κατά το μέρος που απορρίπτεται η προσφορά της, αλλά και κατά το μέρος που γίνεται δεκτή η προσφορά της παρεμβαίνουσας και η 2^η κατά το μέρος που απορρίπτεται η προσφορά της, αλλά ομοίως με την 1^η και κατά το μέρος που γίνεται δεκτή η προσφορά της παρεμβαίνουσας, για τους λόγους και με τους ισχυρισμούς που κάθε προσφεύγουσα αναπτύσσει στην προσφυγή της.

5. Επειδή, ο διαγωνισμός, ενόψει της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης (9.950.000,00€), του αντικειμένου της (έργο) και της νομικής φύσης της ... που διενεργεί τον διαγωνισμό, κύρια δραστηριότητα της οποίας, ως αναθέτοντος φορέα, είναι η διανομή ηλεκτρικού ρεύματος, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ, υπάγεται όμως και στις διατάξεις του ν. 4412/2016 και πιο συγκεκριμένα του Βιβλίου ΙΙ αυτού. Συνακόλουθα, και λαμβανομένου υπόψη και του χρόνου εκκίνησης της διαγωνιστικής διαδικασίας (αποστολή για δημοσίευση της προκήρυξης του διαγωνισμού στην Επίσημη

Αριθμός απόφασης: 218,219 / 2021

Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 22-11-2019), οι κρινόμενες διαφορές διέπονται από τις διατάξεις του Βιβλίου IV του νόμου αυτού, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 345 παρ. 1 και την παρ. 7 του άρθρου 379 αυτού, όπως ισχύουν, η δε Α.Ε.Π.Π. ενώπιον της οποίας ασκούνται οι προσφυγές είναι αρμόδια για την εξέτασή τους.

6. Επειδή, και οι δύο (2) προσφυγές ασκήθηκαν με την χρήση του τυποποιημένου εντύπου που παρατίθεται στο Παράρτημα Ι του π.δ. 39/2017, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 8 αυτού και την παρ. 2 του άρθρου 362 του ν. 4412/2016, είναι δε και εμπρόθεσμες, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 4 παρ. 1 περ. α΄ του π.δ. 39/2017 και το άρθρο 361 παρ. 1 περ. α΄ του ν. 4412/2016, δοθέντος ότι από τα αναρτημένα στοιχεία στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού (Cosmoone - Κωδικός ...-...-... - Τίτλος ...-...) προκύπτει ότι η προσβαλλόμενη απόφαση κοινοποιήθηκε στις προσφεύγουσες στις 25-11-2020 και οι προσφυγές ασκήθηκαν και οι δύο στις 07-12-2020, δηλαδή την πρώτη εργάσιμη και μη εξαιρετέα ημέρα μετά τις 05-12-2020, κατά την οποία έληγε η προβλεπόμενη δεκαήμερη προθεσμία για την άσκησή της, η οποία όμως ήταν ημέρα Σάββατο.

7. Επειδή, εξάλλου, εν γένει παραδεκτώς και εμπροθέσμως, κατά την έννοια των διατάξεων των άρθρων 362 παρ. 3 του ν. 4412/2016 και 7 του π.δ. 39/2017, υπέρ της διατήρησης της ισχύος της προσβαλλόμενης απόφασης της ... και επί σκοπώ απόρριψης και των δύο προσφυγών, παρεμβαίνει η εταιρεία ... (στο εξής «...»), με την αναρτηθείσα στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στις 17-12-2020 και κοινοποιηθείσα και στην ΑΕΠΠ από ίδιας ημερομηνίας παρέμβασή της.

8. Επειδή, περαιτέρω, στις 17-12-2020, παραδεκτώς και εμπροθέσμως η ... ανήρτησε στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού και διαβίβασε στην ΑΕΠΠ τις από ίδιας ημερομηνίας απόψεις της επί των προσφυγών (βλ. έγγραφα με αρ. πρωτ. .../5316/15.12.2020 και .../5371/17.12.2020), στις οποίες η ... αντικρούει τους λόγους των προσφυγών και ζητεί την απόρριψή τους.

Αριθμός απόφασης: 218,219 / 2021

9. Επειδή, τέλος, στις 29-12-2020 η 1^η προσφεύγουσα, στις 07-01-2021 η 2^η προσφεύγουσα, και στις 08-01-2021 η παρεμβαίνουσα ανήρτησαν στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού τα από ίδιας ημερομηνίας αντίστοιχα υπομνήματά τους, σύμφωνα με τις διατάξεις του τελευταίου εδαφίου της πρώτης παρ. του άρ. 365 του ν. 4412/2016, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

10. Επειδή, όπως αναφέρεται στην 4^η σκέψη της παρούσας, και οι δύο προσφεύγουσες συμμετείχαν στον διαγωνισμό και υπέβαλαν εμπρόθεσμες και καταρχήν νομότυπες προσφορές, ωστόσο, μετά την αξιολόγηση των τεχνικών τους στοιχείων κρίθηκαν τεχνικά μη αποδεκτές και απερρίφθησαν, χωρίς να αξιολογηθεί το οικονομική τους προσφορά. Κατά συνέπεια, με έννομο συμφέρον, κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 360 του ν. 4412/2016 και του άρθρου 3 του π.δ. 39/2017, βάλλουν κατά της προσβαλλόμενης απόφασης, κατά το μέρος που οι προσφορές τους απορρίπτονται, διότι διατηρούν την προσδοκία να τους ανατεθεί η επίμαχη σύμβαση, αν ήθελε δε κριθούν βάσιμοι οι ισχυρισμοί τους, θα επανέλθουν στον διαγωνισμό.

11. Επειδή, συγκεκριμένα, η 1^η προσφεύγουσα καταρχάς ισχυρίζεται ότι μη νόμιμα απερρίφθη η προσφορά της, με την αιτιολογία ότι οι βεβαιώσεις / συστατικές επιστολές καλής λειτουργίας (ΒΚΛ) που υπέβαλε δεν καλύπτουν τις ποσότητες που προβλέπει η διακήρυξη (Άρθρο 22, παρ. 3.2), καθώς μέρος αυτών δεν προέρχεται από τον τελικό χρήστη του εξοπλισμού. Και τούτο, διότι οι βεβαιώσεις που υπέβαλε προέρχονται από τις εταιρείες που είχαν την ευθύνη λειτουργίας και συντήρησης του εξοπλισμού ΜΤ για το απαιτούμενο διάστημα των 2 ετών σύμφωνα με το άρθρο 22 παρ. 3.2 της Διακήρυξης, σε αυτές δε βεβαιώνεται ότι οι «λειτουργούν ικανοποιητικά χωρίς προβλήματα». Εξάλλου, το σύνολο των πινάκων ΜΤ που στις εν λόγω βεβαιώσεις αναφέρονται έχουν εγκατασταθεί στο δίκτυο ... και ΕΣΜΗΕ (σημ. ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ) και ο ... έχει πλήρη γνώση και αποδείξεις για την καλή λειτουργία του εν λόγω εξοπλισμού, η δε προσβαλλόμενη απόφαση, κατά το μέρος που απορρίπτει την προσφορά της, λόγω μη κάλυψης του κριτηρίου περί δοκιμότητας των πινάκων ΜΤ είναι πλημμελώς αιτιολογημένη. Τέλος, ενόψει της απόκλισης που η ίδια η ... αποδέχεται ότι ήταν δεκτική διευκρίνισης,

Αριθμός απόφασης: 218,219 / 2021

προτού απορριφθεί η προσφορά της θα έπρεπε, ιδίως εφόσον επέκειτο αποκλεισμός της, να της ζητηθούν διευκρινίσεις. Το γεγονός μάλιστα ότι για την ίδια ακριβώς απόκλιση ζητήθηκαν και ελήφθησαν υπόψη διευκρινίσεις από τη 2^η προσφεύγουσα καθιστά τον αποκλεισμό της, χωρίς να ζητηθούν και από αυτήν διευκρινίσεις μη νόμιμο, ως αντίθετο στην αρχή της ίσης μεταχείρισης και της απαγόρευσης των διακρίσεων.

12. Επειδή, εξάλλου, η 2^η προσφεύγουσα, σε σχέση με την απόρριψη της προσφοράς της ισχυρίζεται ότι είναι μη νόμιμη, διότι από τις κρίσιμες διατάξεις της διακήρυξης συνάγεται ότι για τον εξοπλισμό GIS απαιτείται η επίκληση έργων στα οποία έχει ενσωματωθεί εξοπλισμός, ο οποίος να έχει δυνατότητα λειτουργίας σε τάση ίση ή μεγαλύτερη των 150 kV, από τις προσκομιζόμενες δε προς απόδειξη της δοκιμότητας βεβαιώσεις, να προκύπτει ο τύπος, η ημερομηνία εγκατάστασής του και τουλάχιστον η διετής καλή λειτουργία, χωρίς να προκύπτει ότι απαιτείται, ούτε, άλλωστε, ότι ασκεί επιρροή, η τάση υπό την οποία ο χρήστης επιλέγει να λειτουργεί τον εν λόγω εξοπλισμό και αν τούτο δηλώνεται στις σχετικές βεβαιώσεις ή μη. Ισχυριζόμενη η 2^η προσφεύγουσα ότι απέδειξε πως η τάση του εξοπλισμού που προσφέρει ανέρχεται στα 170 kV, δηλαδή ότι δύναται να λειτουργεί με τάση έως και 170kV, καλύπτοντας πλήρως την απαιτούμενη από την διακήρυξη απαίτηση, από το γεγονός ότι από ορισμένες βεβαιώσεις προέκυπτε ότι ο εκάστοτε χρήστης επέλεξε να λειτουργεί τον προσφερόμενο εξοπλισμό, σύμφωνα με τις ανάγκες του εκάστοτε έργου, σε χαμηλότερη τάση, καθώς αφορά αποκλειστικά τον τρόπο χρήσης του εξοπλισμού στο συγκεκριμένο έργο και όχι την δυνατότητα λειτουργίας αυτού (του εξοπλισμού), μη νομίμως κρίθηκε ότι δεν καλύπτονται οι ποσότητες που προβλέπει η διακήρυξη. Ενόψει της ασάφειας, άλλωστε, των κρίσιμων διατάξεων της διακήρυξης, μη νομίμως απερρίφθη η προσφορά της, χωρίς τουλάχιστον να ληφθεί υπόψη η βεβαίωση που διευκρινιστικά υπέβαλε στις 04-06-2020.

13. Επειδή, περαιτέρω, οι προσφεύγουσες βάλλουν και κατά της προσφοράς της συνυποψήφιάς τους εταιρείας ..., η οποία με την προσβαλλόμενη πράξη έγινε αποδεκτή. Συγκεκριμένα, ισχυρίζονται ότι η ...

Αριθμός απόφασης: 218,219 / 2021

προσέφερε Πίνακες που δεν πληρούν την τεχνική προδιαγραφή, αντιθέτως σαφώς αποκλίνουν από τα οριζόμενα στη διακήρυξη και συγκεκριμένα, για τους Μετασχηματιστές Τάσεως στα πεδία ΓΜ ΥΤ και ΜΣ για τα τεχνικά χαρακτηριστικά τους στα υποβληθέντα φύλλα των τεχνικών χαρακτηριστικών έχει τεθεί, κατά τη συμπλήρωση από την ..., η σημείωση «μη εφαρμόσιμο» (Not Applicable) as per SLD & Specification in Cable Line Bay [για την περίπτωση Πύλες ΓΜ ΥΤ) και Not applicable as per SLD & Specification in Transformer Bay [για την περίπτωση Πύλες ΜΣ), επιπλέον δε σχετικά με τον κύκλο λειτουργίας των προσφερόμενων Α/Δ ΜΤ για τους πίνακες OLM αντί να είναι O-0,3s-CO-15s-CO-15s-CO, και για τους διακόπτες ΜΤ των υπόλοιπων τύπων πινάκων να είναι O-0,3s-CO-3min-CO, η ... στα φύλλα Τεχνικών Χαρακτηριστικών αναφέρει ότι ο προσφερόμενος εξοπλισμός έχει κύκλο λειτουργίας O-0,3s-CO-15s-CO, περιπτώσεις που συνιστούν αποκλίσεις από τις τεχνικές προδιαγραφές, οι οποίες, επιπλέον των ανωτέρω κατά τη 2^η προσφεύγουσα, κατά παραβίαση των απαράβατων όρων του κανονιστικού πλαισίου του διαγωνισμού, δεν είχαν περιληφθεί σε Πίνακα Τεχνικών Αποκλίσεων. Το γεγονός, μάλιστα, ότι για τις ως άνω πλημμέλειες, στην ... παρασχέθηκε η δυνατότητα να προσκομίσει διευκρινίσεις, η 1^η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι συνιστά και παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης σε βάρος της, καθώς σε αυτήν τέτοια δυνατότητα σε σχέση με τις βεβαιώσεις περί της δοκιμότητας των χρηστών του εξοπλισμού δεν δόθηκε. Επιπλέον, η 2^η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η ... δεν υπέβαλε την επί ποινή αποκλεισμού αιτούμενη δήλωση συμμόρφωσης ως προς τις τεχνικές προδιαγραφές, ούτε τον προβλεπόμενο στο άρθρο 22.3.15 της διακήρυξης αναλυτικό πίνακα με τα στοιχεία του κατασκευαστή που θα κατασκευάσει τον προσφερόμενο ογκώδη εξοπλισμό (Μ/Σ Ισχύος, εξοπλισμός GIS), ούτε τέλος τον Πίνακα Συνιστώμενων Ανταλλακτικών L-2, συμπληρωμένο όπως απαιτείται επί ποινή αποκλεισμού από το άρθρο 22.3.12 της διακήρυξης.

14. Επειδή, σε σχέση με τις αιτιάσεις των προσφευγουσών, οι οποίες αποκλείστηκαν με απόφαση της ..., στο στάδιο ελέγχου δικαιολογητικών συμμετοχής και τεχνικών προσφορών στον διαγωνισμό, κατά τις προσφορές της ..., της οποίας η προσφορά κατά το αυτό στάδιο με την ίδια προσβαλλόμενη πράξη έγινε δεκτή, και οι οποίες αιτιάσεις είναι διαφορετικές από αυτές για τις

Αριθμός απόφασης: 218,219 / 2021

οποίες απορρίπτονται οι προσφορές των προσφευγουσών τόσο η ... όσο και η παρεμβαίνουσα ισχυρίζονται ότι προβάλλονται άνευ εννόμου συμφέροντος και επομένως είναι απορριπτέες.

15. Επειδή, σύμφωνα με την πάγια (μέχρι πρόσφατα) νομολογία της Επιτροπής Αναστολών του Συμβουλίου της Επικρατείας, εφόσον δεν πιθανολογείται σοβαρώς ότι ο αποκλεισμός διαγωνιζομένου από την περαιτέρω διαδικασία του διαγωνισμού εχώρησε παρανόμως ή ότι παραβιάσθηκε το ίσο μέτρο κρίσης, αυτός δεν έχει πλέον έννομο συμφέρον να αμφισβητήσει τη νομιμότητα της αποδοχής της προσφοράς άλλου διαγωνιζομένου και της συμμετοχής του στην επόμενη φάση του διαγωνισμού, δοθέντος ότι με τον αποκλεισμό του καθίσταται τρίτος ως προς τον διαγωνισμό αυτόν (ενδεικτικώς ΣΤΕ ΕΑ 349, 344/2017, 106/2013, 274/2012). Εξάλλου, ανέκυψε, το ζήτημα κατά πόσον τα γενόμενα δεκτά από το ΔΕΕ με τις προαναφερθείσες αποφάσεις, και ιδίως με την απόφαση Archus και Gama, εφαρμόζονται και στην περίπτωση διαφοράς η οποία εγείρεται με την άσκηση αίτησης αναστολής, όχι κατά το τελικό στάδιο της ανάθεσης, αλλά σε προηγούμενο στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας για την σύναψη δημόσιας σύμβασης (όπως τα στάδια ελέγχου των δικαιολογητικών συμμετοχής ή ελέγχου και αξιολόγησης των τεχνικών προσφορών), ζήτημα που δεν αντιμετωπίσθηκε με τις ανωτέρω αποφάσεις του ΔΕΕ, οι οποίες αφορούν το στάδιο της ανάθεσης της σύμβασης. Τούτο έγινε δεκτό με ορισμένες αποφάσεις της Επιτροπής Αναστολών (ΣΤΕ Ε.Α. 22/2018 και, κυρίως, 30/2019). Με άλλες αποφάσεις, όμως, έγινε δεκτό το αντίθετο (ΣΤΕ Ε.Α. 349/2017), ότι δηλαδή, στην περίπτωση απόρριψης της προσφοράς του αιτούντος από την αναθέτουσα αρχή σε στάδιο προγενέστερο της ανάθεσης της σύμβασης και, εν συνεχεία, απόρριψης από το δικαστήριο της αίτησης αναστολής του κατά του αποκλεισμού του, δεν στοιχειοθετείται έννομο συμφέρον αυτού να επιδιώξει τον αποκλεισμό του έτερου διαγωνιζομένου, προβάλλοντας και άλλες πλημμέλειες της προσφοράς του τελευταίου, πέραν των αιτιάσεων περί παραβίασης του ίσου μέτρου κρίσης. Την άποψη αυτή υιοθέτησε και η 180/2019 απόφαση της Επιτροπής Αναστολών του ΣΤΕ, με την οποία το ως άνω ζήτημα, λόγω της σπουδαιότητάς του και ύπαρξης αντίθετης νομολογίας, παραπέμφθηκε στην Επιτροπή Αναστολών της Ολομέλειας του

Αριθμός απόφασης: 218,219 / 2021

Δικαστηρίου, υπό πενταμελή σύνθεση, με την απόφαση 235/2019 της οποίας κρίθηκαν, κατά πλειοψηφία, τα ακόλουθα: «...από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 346 παρ. 1 και 2 και 360 παρ. 1 του ν. 4412/2016 - οι οποίες αποδίδουν το πνεύμα των αντίστοιχων διατάξεων των δικονομικών οδηγιών 89/665/ΕΟΚ και 92/13/ΕΟΚ (άρθρα 1 παρ. 3 και 2α παρ. 2) - ερμηνευομένων υπό το πρίσμα των κριθέντων με τις προμνημονευθείσες αποφάσεις του ΔΕΕ, συνάγεται ότι οριστικώς αποκλεισθείς θεωρείται ο διαγωνιζόμενος, ο οποίος είτε δεν εστράφη κατά της πράξης αποκλεισμού του (περίπτωση προς την οποία εξομοιώνεται και η εκ των υστέρων υποβολή παραίτησης από την τυχόν ασκηθείσα προδικαστική προσφυγή ή το ασκηθέν ένδικο βοήθημα), είτε εστράφη μεν κατ' αυτής, πλην ο αποκλεισμός του κατέστη οριστικός με την δημοσίευση απορριπτικής απόφασης επί αιτήσεως ακυρώσεως του, η οποία, κατ' αυτόν τον τρόπο, περιεβλήθη την ισχύ δεδικασμένου. Οριστικώς αποκλεισθείς δεν θεωρείται, αντιθέτως, ο διαγωνιζόμενος του οποίου η προδικαστική προσφυγή απερρίφθη μεν με απόφαση της ΑΕΠΠ, πλην δεν έχει παρέλθει η προθεσμία για την άσκηση κατ' αυτής αιτήσεως ακυρώσεως ή αιτήσεως αναστολής του άρθρου 372 του ν. 4412/2016. Μη οριστικώς αποκλεισθείς θεωρείται, περαιτέρω, ο διαγωνιζόμενος, του οποίου αίτηση για την αναστολή της απορριπτικής της προδικαστικής του προσφυγής απόφασης της ΑΕΠΠ απερρίφθη, καθ' ον χρόνο δεν έχει απολέσει το δικαίωμα να ασκήσει κατά της πράξης αυτής αίτηση ακυρώσεως και δεν έχει δημοσιευθεί οριστική απόφαση απορριπτική τυχόν ασκηθείσης αιτήσεως ακυρώσεως. Προκειμένου, εξ άλλου, να αναγνωρισθεί σε μη οριστικώς αποκλεισθέντα διαγωνιζόμενο έννομο συμφέρον για την άσκηση αποτελεσματικής προσφυγής κατά της απόφασης περί αποδοχής της προσφοράς των λοιπών συνδιαγωνιζομένων του και περί αναθέσεως σε κάποιον εξ αυτών της σύμβασης, απαιτείται, επιπλέον, η τυχόν αποδοχή της προσφυγής του, κατά το μέρος αυτό, να μην οδηγεί σε οριστική ματαίωση του διαγωνισμού, σε αδυναμία, δηλαδή, επαναπροκήρυξής του (λ.χ. διότι παρήλθε το χρονικό διάστημα, το οποίο αφορούσε η σύμβαση), αλλά, αντιθέτως, να αφήνει ανοικτό το ενδεχόμενο κίνησης νέας διαδικασίας για την ανάθεση της σύμβασης. Αναγνωρίζεται, κατ' αυτόν τον τρόπο, στον διαγωνιζόμενο που αποκλείσθηκε και προσέβαλε επικαίρως μεν, πλην

Αριθμός απόφασης: 218,219 / 2021

ανεπιτυχώς, τον αποκλεισμό του, έννομο συμφέρον να επιδιώξει δικαστικώς τον αποκλεισμό των ανταγωνιστών του και, κατ' αποτέλεσμα, την ματαίωση της ανάθεσης σε κάποιον από αυτούς της σύμβασης, ως τέτοιας νοουμένης όχι μόνον της σύμβασης, στη σύναψη της οποίας καταλήγει η προς ματαίωση διαγωνιστική διαδικασία, αλλά και της σύμβασης, στην οποία θα καταλήξει ενδεχόμενη κίνηση νέας διαγωνιστικής διαδικασίας, υπό την προϋπόθεση ότι το αντικείμενο της νεότερης σύμβασης θα είναι, κατά τα ουσιώδη χαρακτηριστικά του, όμοιο με αυτό της αρχικής και ότι ο αποκλεισθείς θα μπορούσε να έχει τις απαιτούμενες προϋποθέσεις για τη συμμετοχή του στην εν λόγω νέα διαγωνιστική διαδικασία. Πέραν τούτων, για την αναγνώριση του εννόμου συμφέροντος του μη οριστικώς αποκλεισθέντος, δεν απαιτείται η διεξαγωγή της διαγωνιστικής διαδικασίας σε ένα και μόνον στάδιο, που καταλήγει στην έκδοση μόνον μίας (κατακυρωτικής) πράξης του αναθέτοντος φορέα. Αδιάφορο, από της εξεταζομένης απόψεως, είναι, περαιτέρω, και το στάδιο, στο οποίο κατά την εθνική νομοθεσία εχώρησε ο αποκλεισμός, αφού σε όλα τα στάδια των διαγωνισμών για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων συντρέχει ο αυτός δικαιολογητικός λόγος θεμελίωσης του εννόμου συμφέροντος, ήτοι η προσδοκία να αναλάβει ο ενδιαφερόμενος το αντικείμενο της σύμβασης και όχι να του ανατεθεί, ειδικώς, η, βάσει της επίμαχης διαδικασίας, σύμβαση. Επιχείρημα υπέρ της απόψεως αυτής συνάγεται άλλωστε και από την απόφαση BTG & CÖ του ΔΕΕ, με την σκέψη 34 της οποίας έγινε δεκτό, κατά τα προαναφερθέντα, ότι η έννομη τάξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης παρέχει σε κάθε αποκλεισθέντα προσφέροντα την δυνατότητα να αμφισβητήσει όχι μόνον την απόφαση αποκλεισμού του, "αλλά και, επί όσο χρόνο η αμφισβήτηση αυτή δεν έχει επιλυθεί, τις μεταγενέστερες αποφάσεις που θα του προξενούσαν ζημία σε περίπτωση που ακυρωνόταν ο αποκλεισμός του", συμπεριλαμβανομένων, αναγκάως, και των βλαπτικών αποφάσεων του αναθέτοντος φορέα που εκδίδονται σε επόμενα στάδια της διαγωνιστικής διαδικασίας. Ούτε μπορεί να αποκρουσθεί η άποψη αυτή κατ' επίκληση εθνικών δικονομικών κανόνων ή πρακτικών, στα πλαίσια της δικονομικής αυτονομίας των κρατών μελών της Ένωσης, εν όψει των γενομένων δεκτών με την απόφαση Lombardi του ΔΕΕ. Προϋπόθεση, ωστόσο, για την θεμελίωση του εννόμου συμφέροντος του

Αριθμός απόφασης: 218,219 / 2021

αποκλεισθέντος, στις περιπτώσεις αυτές, παραμένει το επίκαιρο της αμφισβήτησης της νομιμότητας του αποκλεισμού του, δεδομένου ότι, άλλως, ο διαγωνιζόμενος θα μετέπιπτε στην κατάσταση του οριστικώς αποκλεισθέντος. Στερείται, ως εκ τούτου, εννόμου συμφέροντος να προσβάλει πράξεις επόμενων σταδίων της διαγωνιστικής διαδικασίας ο διαγωνιζόμενος, ο οποίος δεν αμφισβήτησε επικαίρως τον αποκλεισμό του, όπως, εξ άλλου, και ο διαγωνιζόμενος του οποίου ο αποκλεισμός κατέστη οριστικός προ της ασκήσεως της προσφυγής του κατά της συμμετοχής άλλων διαγωνιζομένων, με την απόρριψη της στρεφόμενης κατά του αποκλεισμού του αιτήσεως ακυρώσεως. Αδιάφορος, τέλος, για την θεμελίωση του εννόμου συμφέροντος του αποκλεισθέντος είναι ο αριθμός των συνδιαγωνιζομένων του ο αποκλεισθείς, ωστόσο, πρέπει, προκειμένου να είναι κατ' αρχήν λυσιτελής η προβολή των σχετικών αιτιάσεων, να πλήττει την συμμετοχή απάντων ανεξαιρέτως των συνδιαγωνιζομένων του στα επόμενα στάδια της διαδικασίας ανάθεσης της σύμβασης». Κατόπιν αυτών, η Επιτροπή Αναστολών του ΣΤΕ, με την πιο πάνω απόφασή της, υπέβαλε στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα: «1. α) Έχουν τα άρθρα 1 (παρ. 3), 2 (παρ. 1, στοιχ. α και β) και 2α (παρ. 2) της Οδηγίας 92/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 25ης Φεβρουαρίου 1992, για τον συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων σχετικά με την εφαρμογή των κοινοτικών κανόνων στις διαδικασίες σύναψης των συμβάσεων φορέων οι οποίοι λειτουργούν στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των τηλεπικοινωνιών (ΕΕ L 76), ερμηνευόμενα υπό το φως των κριθέντων με τις αποφάσεις Fastweb (C-100/12), PFE (C-689/13), Archus και Gama (C-131/16) και Lombardi (C-333/18), την έννοια ότι αντίκεινται σε εθνική νομολογιακή πρακτική, κατά την οποία, όταν, όχι στο τελικό στάδιο της ανάθεσης της σύμβασης, αλλά σε προηγούμενο στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας (όπως το στάδιο του ελέγχου των τεχνικών προσφορών), με πράξη του αναθέτοντος φορέα αποκλεισθεί ένας διαγωνιζόμενος και γίνει, αντιθέτως, δεκτός άλλος ενδιαφερόμενος (ανταγωνιστής), ο αποκλεισθείς, στην περίπτωση που απορριφθεί από το αρμόδιο δικαστήριο η αίτηση αναστολής του κατά το μέρος που στρέφεται κατά του αποκλεισμού του, διατηρεί το έννομο συμφέρον να

Αριθμός απόφασης: 218,219 / 2021

προβάλει με την ίδια αίτηση αναστολής κατά του άλλου διαγωνιζομένου μόνον ότι αυτός έγινε δεκτός κατά παράβαση του ίσου μέτρου κρίσεως; β) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο ερώτημα 1α, έχουν οι ως άνω διατάξεις την έννοια ότι ο αποκλεισθείς, κατά τα ανωτέρω, δύναται να προβάλει με την αίτηση αναστολής οποιαδήποτε αιτίαση κατά της συμμετοχής του ανταγωνιστή στην διαδικασία του διαγωνισμού, να παραπτονεθεί δηλαδή και για άλλες αυτοτελείς πλημμέλειες της προσφοράς του ανταγωνιστή, άσχετες με τις πλημμέλειες για τις οποίες αποκλείσθηκε η δική του προσφορά, προκειμένου να ανασταλεί η συνέχιση του διαγωνισμού και η ανάθεση στον ανταγωνιστή της σύμβασης, με πράξη που επρόκειτο να εκδοθεί σε επόμενο στάδιο της διαδικασίας, ώστε, στη συνέχεια, σε περίπτωση ευδοκιμήσεως του κυρίου ενδίκου βοηθήματος (αίτηση ακυρώσεως), να αποκλεισθεί ο ανταγωνιστής, να ματαιωθεί η ανάθεση της σύμβασης και να καταλείπεται, ως εκ τούτου, η πιθανότητα να κινηθεί νέα διαδικασία για την ανάθεση της σύμβασης, στην οποία θα μετάσχει ο αποκλεισθείς προσφεύγων; 2. Ασκήει επιρροή για την απάντηση στο προηγούμενο ερώτημα το ότι προϋπόθεση για την παροχή προσωρινής (αλλά και οριστικής) δικαστικής προστασίας αποτελεί η προηγούμενη ανεπιτυχής άσκηση προσφυγής ενώπιον ανεξάρτητου εθνικού οργάνου εξέτασης προσφυγών, εν όψει και των κριθέντων με την απόφαση *Bietergemeinschaft Technische Gebäudebetreuung und Caverion Österreich* (C-355/15); 3. Ασκήει επιρροή για την απάντηση στο πρώτο ερώτημα η διαπίστωση ότι, στην περίπτωση αποδοχής των αιτιάσεων του αποκλεισθέντος κατά της συμμετοχής του ανταγωνιστή στον διαγωνισμό, (α) είναι αδύνατη η επαναπροκήρυξή του ή ότι (β) ο λόγος, για τον οποίο αποκλείσθηκε ο προσφεύγων, καθιστά αδύνατη την συμμετοχή του σε περίπτωση επαναπροκηρύξεως του διαγωνισμού;».

16. Επειδή, τα ως άνω ζητήματα συνάπτονται στενά με το τιθέμενο, κατά τ' ανωτέρω, στην προκειμένη περίπτωση ζήτημα, εάν, κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 360 παρ. 1 του ν. 4412/2016, ερμηνεύομενων υπό το φως των διατάξεων των άρθρων 1 (παρ. 1 τρίτο εδάφιο και παρ. 3) και 2α (παρ. 1 και 2) της δικονομικής οδηγίας 89/665/EOK (L 395), αναγνωρίζεται στους διαγωνιζόμενους που αποκλείσθηκαν με απόφαση του αναθέτοντος φορέα στο

Αριθμός απόφασης: 218,219 / 2021

στάδιο του ελέγχου των δικαιολογητικών συμμετοχής και τεχνικών προσφορών (και όχι στο τελικό στάδιο της ανάθεσης της σύμβασης), έννομο συμφέρον να προσβάλουν, με προσφυγή ενώπιον της ΑΕΠΠ, παράλληλα με τη νομιμότητα του αποκλεισμού τους, και τη νομιμότητα του μη αποκλεισμού του συνδιαγωνιζόμενου τους, προβάλλοντας άλλες αυτοτελείς πλημμέλειες της προσφοράς του άσχετες με τις πλημμέλειες για τις οποίες αποκλείστηκαν οι δικές τους προσφορές. Κατά συνέπεια, ως εκ του ότι η ερμηνεία, από την εν λόγω άποψη των διατάξεων αυτών δεν μπορεί, εν όψει των προεκτεθέντων, να θεωρηθεί ως απαλλαγμένη ευλόγων αμφιβολιών, ενόψει της στο παρόν στάδιο εξέλιξης της νομολογίας της Επιτροπής Αναστολών του Συμβουλίου της Επικρατείας, (πρβλ. ΕΑ ΣτΕ 299/2020 σκ. 12), δεν μπορεί οι προσφεύγουσες, που αποκλείστηκαν με την απόφαση της ... με την οποία ταυτόχρονα έγινε δεκτή η προσφορά της ..., να στερηθούν το δικαίωμά τους να εξετασθούν επί της ουσίας οι κατά της απόφασης αυτής προδικαστικές τους προσφυγές, με τις οποίες αμφισβητείται η νομιμότητα τόσο του αποκλεισμού τους όσο και της αποδοχής της προσφοράς της έτερης συνδιαγωνιζόμενης τους (βλ. ΣτΕ Ολ. 1819/2020, ΑΕΠΠ επτ. 10/2020).

17. Επειδή, συνακόλουθα, οι κρινόμενες προσφυγές πρέπει να εξεταστούν στην ουσία τους, τόσο κατά το μέρος που αφορούν στην απόρριψη των προσφορών των προσφευγουσών όσο και κατά το μέρος που βάλλουν κατά της προσφοράς της συνδιαγωνιζόμενης τους εταιρείας ....

18. Επειδή, σε σχέση με τους λόγους απόρριψης των προσφορών των προσφευγουσών, το άρθρο 22 της διακήρυξης, η οποία συνιστά το κανονιστικό πλαίσιο που δεσμεύει τόσο τους διαγωνιζόμενους όσο και τον αναθέτοντα φορέα, μεταξύ άλλων, ορίζει ότι: «... 3. Ειδικά ως προς το τεχνικό μέρος του (υπο)φακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής - Τεχνική Προσφορά» Υποβάλλεται αρχείο τεχνικής προσφοράς συστήματος. Συντάσσεται σύμφωνα με τις απαιτήσεις της παρούσας διακήρυξης. Ακολούθως ο προσφέρων θα πρέπει να υποβάλει ηλεκτρονικά στον (υπο)φάκελο της τεχνικής προσφοράς στον ηλεκτρονικό διαγωνισμό, αρχείο (ή αρχεία) το οποίο δημιουργείται με τη μετατροπή του ως άνω αρχείου σε μορφή *.pdf και υπογεγραμμένο με

Αριθμός απόφασης: 218,219 / 2021

εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή που υποστηρίζεται από εγκεκριμένο πιστοποιητικό, το οποίο χορηγήθηκε από έναν εγκεκριμένο πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης, ο οποίος περιλαμβάνεται στον κατάλογο εμπιστευσης που προβλέπεται στην απόφαση 2009/767/EK, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει και σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό (ΕΕ) 910/2014. Ο τίτλος του αρχείου θα είναι «Τεχνική Προσφορά». Ειδικότερα περιέχονται τα ακόλουθα αρχεία σε μορφή .pdf: 3.1. Πίνακα περιεχομένων, στον οποίο θα αναφέρονται όλα τα έγγραφα που περιλαμβάνονται με την αρίθμηση, βάσει του παρόντος Άρθρου και με τον αριθμό των σελίδων κάθε εγγράφου. 3.2. Θα πρέπει να παραδοθούν πλήρως συμπληρωμένοι Πίνακες Δοκιμότητας, σύμφωνα με τα σχετικά Υποδείγματα. Συγκεκριμένα: - για τον εξοπλισμό GIS (τουλάχιστον για 25 πεδία τα οποία να λειτουργούν σε τόση ίση ή μεγαλύτερη των 150 kV), - για τους Μ/Σ ισχύος 150/21 kV (τουλάχιστον για 10 Μ/Σ ισχύος συνολικό, οι οποίοι να έχουν ισχύ ίση ή μεγαλύτερη των 50 MVA και να λειτουργούν σε τάση ίση ή μεγαλύτερη των 150 kV) - για το σύστημα αλλαγής Τόσης υπό φορτίο (OLTC) των Μ/Σ ισχύος (τουλάχιστον για 30 τεμάχια), - για τους πίνακες ΜΤ (τουλάχιστον για 75 τεμάχια Πινάκων ΜΤ), - για τους κύριους Η/Ν προστασίας (τουλάχιστον για 500 τεμάχια Η/Ν προστασίας) και - για τα Συστήματα Ελέγχου του Κ/Δ με πρωτόκολλο επικοινωνίας το IEC 61850 (τουλάχιστον για 4 Συστήματα). Επισημαίνεται ότι οι παραπάνω Πίνακες δοκιμότητας κάθε είδους θα αναφέρονται σε εξοπλισμό κατασκευασμένο στο ίδιο εργοστάσιο με το εργοστάσιο κατασκευής του προσφερόμενου εξοπλισμού. Για τον παραπάνω δηλωθέντα εξοπλισμό, θα πρέπει να υποβληθούν και βεβαιώσεις/συστατικές επιστολές καλής λειτουργίας του από χώρες της Ε.Ε. ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή των Η.Π.Α. ή του Καναδά ή της Ιαπωνίας, τουλάχιστον για το μισό πλήθος από τις ελάχιστες απαιτήσεις του Πίνακα Δοκιμότητας (GIS για 12 πεδία, Μ/Σ Ισχύος για 5 τεμ., OLTC για 15 τεμ., Πίνακες ΜΤ για 37 τεμ., Η/Ν προστασίας για 250 τεμ., Συστήματα Ελέγχου για 2 τεμ.). Οι επιστολές αυτές θα είναι υπογεγραμμένες από τον τελικό χρήστη του κάθε υλικού και θα πρέπει να βεβαιώνουν τον τύπο, την ημερομηνία εγκατάστασής του και τουλάχιστον τη διετή καλή λειτουργία. Επισημαίνεται ότι ο εξοπλισμός που θα καταγραφεί στον Πίνακα Δοκιμότητας

Αριθμός απόφασης: 218,219 / 2021

(και κατ' επέκταση και οι βεβαιώσεις/συστατικές επιστολές καλής λειτουργίας), πρέπει να έχει κατασκευαστεί ή/και εγκατασταθεί από το 2005 και μετά. Επιπλέον, εάν στις βεβαιώσεις που προσκομίζονται δεν ικανοποιούνται επαρκώς τα ζητούμενα από τη Διακήρυξη (π.χ. η βεβαίωση έχει υπογράψει σε χρονικό διάστημα μικρότερο των δύο ετών μετά τη θέση σε λειτουργία του - εξοπλισμού ή αναφέρεται σε χρονικό διάστημα λειτουργίας του εξοπλισμού μικρότερο των δύο ετών κλπ)), τότε αυτές δεν θα προσμετρώνται στη δοκιμότητα του προσφερόμενου εξοπλισμού ...».

19. Επειδή, από τους παρατεθέντες στην αμέσως προηγούμενη σκέψη όρους της διακήρυξης συνάγεται ότι απαιτείται ο εξοπλισμός GIS να προσφέρεται τουλάχιστον για 25 πεδία τα οποία να λειτουργούν σε τάση ίση ή μεγαλύτερη των 150 kV, δεν προκύπτει όμως με ρητή και χωρίς αμφισημία διατύπωση ότι προς τεκμηρίωση της δοκιμότητάς του πρέπει από τις υποβαλλόμενες βεβαιώσεις πρέπει να αποδεικνύεται ότι έχει λειτουργήσει επιτυχώς στην ως άνω τάση. Αντιθέτως, από τη διατύπωση «Οι επιστολές αυτές ... θα πρέπει να βεβαιώνουν τον τύπο, την ημερομηνία εγκατάστασής του και τουλάχιστον τη διετή καλή λειτουργία», στην οποία δεν διαλαμβάνεται καμία αναφορά για την τάση στην οποία πρέπει να έχει λειτουργήσει ο εξοπλισμός, συνάγεται ότι αρκεί ο εξοπλισμός GIS να έχει λειτουργήσει επιτυχώς για δύο έτη, χωρίς να απαιτείται να έχει λειτουργήσει σε τάση ίση ή μεγαλύτερη των 150 kV, πολύ περισσότερο τούτο να προκύπτει από τις υποβαλλόμενες βεβαιώσεις/επιστολές. Η ερμηνευτική αυτή εκδοχή επιρρωννύεται και από τις περιπτώσεις που στο ίδιο άρθρο ρητώς αναφέρεται ότι αν προκύπτουν από τις προσκομιζόμενες επιστολές τότε αυτές δεν θα προσμετρώνται στη δοκιμότητα του προσφερόμενου εξοπλισμού (αν η βεβαίωση έχει υπογράψει σε χρονικό διάστημα μικρότερο των δύο ετών μετά τη θέση σε λειτουργία του εξοπλισμού ή αν αναφέρεται σε χρονικό διάστημα λειτουργίας του εξοπλισμού μικρότερο των δύο ετών), στις οποίες δεν περιλαμβάνεται η περίπτωση να προκύπτει ότι ο εξοπλισμός δεν έχει λειτουργήσει επί διετία στη ζητούμενη τάση. Κατά συνέπεια, δεν θα ήταν νόμιμη η απόρριψη προσφοράς συμμετέχοντος αν από τις επιστολές που θα προσκόμιζε δεν προέκυπτε ότι ο προσφερόμενος εξοπλισμός έχει λειτουργήσει για δύο έτη σε τάση ίση ή μεγαλύτερη των 150 kV, ούτε αν

Αριθμός απόφασης: 218,219 / 2021

προέκυπτε ότι έχει λειτουργήσει σε τάση μικρότερη. Αν, η ... επιθυμούσε από τις προσκομιζόμενες επιστολές να αποδεικνύεται ότι ο προσφερόμενος εξοπλισμός GIS έχει λειτουργήσει για δύο χρόνια στη ζητούμενη τάση λειτουργίας (ίση ή μεγαλύτερη των 150 kV) θα έπρεπε να έχει εκφραστεί σαφέστερα. Ασάφειες όμως ή πλημμέλειες των εγγράφων της σύμβασης έχει κριθεί ότι δεν μπορούν να ερμηνεύονται εις βάρος των διαγωνιζομένων, κατά παράβαση των αρχών του ανταγωνισμού και της παροχής ίσων ευκαιριών και θα πρέπει να παρέχεται και σε αυτούς, οι οποίοι βλάπτονται από την ασάφεια ή την πλημμέλεια αυτή, η δυνατότητα να συμπληρώσουν την τυχόν ελαττωματική προσφορά τους (ΕΑ ΣτΕ 423/2011, 424/2011, 425/2011). Τούτο, διότι η ερμηνεία των όρων των εγγράφων της σύμβασης δεν μπορεί να γίνεται σε βάρος του καλόπιστου διαγωνιζομένου, εφόσον η Διοίκηση ήταν αυτή που όφειλε να εκφραστεί σαφέστερα (ΕφΑΘ 1959/1970, Αρμ. 1970, σελ. 1111, Εφ.Θεσ. 501/87, ΕΔημ.Εργ. 1990/1, σελ. 84, Α. Τάχος, Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο, έκδοση θ', Σάκκουλας, σελ 776). Αντιθέτως, από τη διατύπωση του πιο πάνω άρθρου «Οι επιστολές αυτές θα είναι υπογεγραμμένες από τον τελικό χρήστη του κάθε υλικού» ρητώς και με σαφήνεια προκύπτει ότι τότε μόνον προσμετρώνεται οι υποβαλλόμενες επιστολές στη δοκιμότητα του προσφερόμενου εξοπλισμού, όταν έχουν εκδοθεί από τον τελικό χρήστη του εξοπλισμού. Και ναι, μεν ο τελικός χρήστης δεν είναι ο κατασκευαστής του ή αυτός που τον εγκατέστησε και τον έθεσε σε λειτουργία για λογαριασμό του τελικού χρήστη, αλλά ο τελευταίος δεν ταυτίζεται υποχρεωτικά με τον ιδιοκτήτη του χώρου όπου έχει εγκατασταθεί και λειτουργεί ο εξοπλισμός, καθώς η χρήση του μπορεί να έχει παραχωρηθεί από τον κάτοχό του σε τρίτο. Ενόψει αυτών, επομένως, αλλά και ελλείψει ρητής διατύπωσης του τρόπου απόδειξης ότι ο εκδότης των υποβαλλόμενων βεβαιώσεων/συστατικών επιστολών είναι και ο τελικός χρήστης του εξοπλισμού, δεν θα ήταν νόμιμη η απόρριψη προσφοράς διαγωνιζόμενου, χωρίς να ζητηθούν διευκρινίσεις, αν από το περιεχόμενο της βεβαίωσης/επιστολής δεν προέκυπτε με σαφήνεια η ιδιότητα του εκδότη της και αν αυτός είναι πράγματι ο τελικός χρήστης του εξοπλισμού. Οι διευκρινίσεις αυτές, άλλωστε, σχετίζονται με την αποσαφήνιση εγγράφων που έχουν ήδη υποβληθεί και δεν μεταβάλλουν την προσφορά του διαγωνιζόμενου, ούτε του επιφυλάσσουν ευνοϊκή μεταχείριση

Αριθμός απόφασης: 218,219 / 2021

έναντι των συνδιαγωνιζομένων του, ως εάν προσκόμιζε νέες βεβαιώσεις εκδοθείσες από άλλον φορέα, ο οποίος πράγματι θα ήταν ο τελικός χρήστης του εξοπλισμού, περίπτωση που θα αντέκειτο στις διατάξεις του άρθρου 310 του ν. 4412/2016. Από τους προπαπαρατεθέντες όρους της διακήρυξης, τέλος, συνάγεται ότι θα πρέπει να υποβληθούν βεβαιώσεις/συστατικές επιστολές καλής λειτουργίας του εξοπλισμού τουλάχιστον για το μισό πλήθος από τις ελάχιστες απαιτήσεις του Πίνακα Δοκιμότητας και συγκεκριμένα εξοπλισμού GIS για 12 πεδία, Μ/Σ Ισχύος για 5 τεμ., OLTC για 15 τεμ., Πίνακες ΜΤ για 37 τεμ., σε διαφορετική περίπτωση δεν θα έχει αποδειχθεί κατά τους όρους της διακήρυξης η δοκιμότητα του εξοπλισμού που ο διαγωνιζόμενος προσφέρει και η προσφορά του θα πρέπει να απορριφθεί.

20. Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση, από την επισκόπηση του φακέλου του διαγωνισμού προκύπτει ότι η 1^η προσφεύγουσα με τον φάκελο της τεχνικής της προσφοράς υπέβαλε επτά (7) βεβαιώσεις καλής λειτουργίας για την απόδειξη δοκιμότητας των πινάκων ΜΤ. Η Επιτροπή του διαγωνισμού αξιολογώντας τις έκρινε ότι «μέρος αυτών δεν προέρχεται από τον τελικό χρήστη του εξοπλισμού». Η ..., με τις απόψεις της κατ' επιτρεπτή συμπλήρωση της αιτιολογίας του εγκριμένου πρακτικού της επιτροπής, κατά τις διατάξεις του προτελευταίου εδ. της 1^{ης} παρ. του άρ. 365 του ν. 4412/2016, σημειώνει τα εξής: «Συγκεκριμένα οι επίμαχες αυτές βεβαιώσεις αφορούν: - Σε πέντε (5) πίνακες ΜΤ που έχουν εγκατασταθεί, όπως αναγράφεται στη σχετική βεβαίωση καλής λειτουργίας, στο ... στο .... Η βεβαίωση αυτή υπογράφεται από την εταιρεία .... Λόγω αρμοδιότητας του ... γνωρίζουμε ότι οι πίνακες αυτοί έχουν εγκατασταθεί στον Υ/Σ ..., μέσω του οποίου συνδέεται στο Ελληνικό Διασυνδεδεμένο Σύστημα - με σημείο σύνδεσης στην ΥΤ- το ... στο .... Συνεπώς τελικός χρήστης του εξοπλισμού ΜΤ είναι ο κάτοχος του ..., ενώ η αρμοδιότητα της ΥΤ ανήκει στον ΑΔΜΗΕ ως κύριο του Συστήματος. - Σε πέντε (5) πίνακες ΜΤ που έχουν εγκατασταθεί, όπως αναγράφεται στη σχετική βεβαίωση καλής λειτουργίας, στο ... στο .... Η βεβαίωση αυτή υπογράφεται από την εταιρεία .... Λόγω αρμοδιότητας γνωρίζουμε ότι οι πίνακες αυτοί έχουν εγκατασταθεί στον Υ/Σ ..., μέσω του οποίου συνδέεται στο Ελληνικό Διασυνδεδεμένο Σύστημα - με σημείο σύνδεσης στην ΥΤ- το ... στο .... Συνεπώς τελικός χρήστης του εξοπλισμού ΜΤ

Αριθμός απόφασης: 218,219 / 2021

είναι ο κάτοχος του ..., ενώ η αρμοδιότητα ΥΤ ανήκει στον ΑΔΜΗΕ. - Σε τρεις (3) πίνακες ΜΤ που έχουν εγκατασταθεί, όπως αναγράφεται στην σχετική βεβαίωση καλής λειτουργίας, στον Υ/Σ ... . Η βεβαίωση αυτή υπογράφεται από την εταιρεία ... . Λόγω αρμοδιότητας γνωρίζουμε ότι ο Υ/Σ αυτός αποτελεί Υ/Σ όπου η αρμοδιότητα λειτουργίας του Μ/Σ Ισχύος 40/50 ΜVA και των πινάκων ΜΤ ανήκει στον παραγωγό στον οποίο ανήκει το ... - ..., ενώ η αρμοδιότητα της ΥΤ ανήκει στον ΑΔΜΗΕ. - Σε έξι (6) πίνακες ΜΤ που έχουν εγκατασταθεί στον Υ/Σ Ν. ... . Ο Υ/Σ αυτός ανήκει εξ' ολοκλήρου στην αρμοδιότητα του .... Η βεβαίωση καλής λειτουργίας που υποβλήθηκε για τους πίνακες ΜΤ του Υ/Σ ΜΤ υπογράφεται από την εταιρεία ..., η οποία ήταν υπεύθυνη για την κατασκευή του Υ/Σ. Λόγω αρμοδιότητας του ..., ως διαχειριστή του ... στους Υ/Σ 150/20 kV αλλά και στενής συνεργασίας μας με τον ΑΔΜΗΕ, ο οποίος έχει την ευθύνη λειτουργίας των έργων σύνδεσης των ... στο διασυνδεδεμένο σύστημα, είναι γνωστό ότι οι εταιρείες ... και ..., οι οποίες δραστηριοποιούνται στην κατασκευή και στη συντήρηση Υ/Σ, δεν αποτελούν τους τελικούς χρήστες του εξοπλισμού ΜΤ στον Υ/Σ. Για τη δε περίπτωση του Υ/Σ Ν. ..., καθώς η εταιρεία μας είναι ο τελικός χρήστης, είναι σαφές ότι η «...» ήταν ο ανάδοχος της κατασκευής του Υ/Σ για λογαριασμό του ... και όχι ο τελικός χρήστης τους. Η Επιτροπή συνεπώς, δεν ζήτησε διευκρινίσεις από την ..., προφανώς όχι για να ευνοηθούν οι λοιπές υποβληθείσες προσφορές, αλλά γιατί δεν υπήρχε αντικείμενο διευκρίνισης, όπως θα αναπτύξουμε κατωτέρω. Συγκεκριμένα και λαμβάνοντας υπόψη μόνο την υποβληθείσα βεβαίωση για τον Υ/Σ Ν. ..., η οποία δεν προερχόταν από τον τελικό χρήστη, δηλαδή τον ..., δεν συμπληρωνόταν το ζητούμενο πλήθος των 37 Πινάκων ΜΤ. Ενόψει της κατά τα ανωτέρω πλημμέλειας της προσφοράς της προσφεύγουσας, αυτή κρίθηκε μη παραδεκτή διότι δεν υποβλήθηκαν για 37 τεμάχια εκ των δηλωθέντων στον Πίνακα Δοκιμότητας και προσφερόμενων πινάκων ΜΤ βεβαιώσεις/συστατικές επιστολές έκδοσης του τελικού χρήστη αυτών, από τις οποίες να αποδεικνύεται η καλή λειτουργία τους και συνεπώς δεν προκύπτει σύμφωνα με την παρ. 3.2. του άρθρου 22 της Διακήρυξης ότι πληρούται το κριτήριο δοκιμότητας των προσφερόμενων πινάκων ΜΤ.» Η πιο πάνω αιτιολογία απόρριψης της προσφοράς της 1^{ης} προσφεύγουσας, όμως, δεν φαίνεται πλήρης και επαρκής. Και τούτο, διότι εκτός του Υ/Σ της Ν. ..., χρήστης

Αριθμός απόφασης: 218,219 / 2021

του οποίου δεν μπορεί να αμφισβητηθεί βάσιμα ότι είναι η ίδια η ..., για τις λοιπές εγκαταστάσεις, αορίστως και αναπόδεικτα δέχεται η ... ότι τελικός χρήστης είναι ο ιδιοκτήτης κάθε ... και όχι ο φορέας που υπογράφει κάθε βεβαίωση καλής λειτουργίας των πινάκων από αυτές που στις απόψεις του αναφέρει, η δε από τον ΑΔΜΗΕ ευθύνη λειτουργίας της ΥΤ κάθε πάρκου, δεν γίνεται σαφές με ποιον τρόπο ασκεί επιρροή στον καθορισμό του χρήστη του πάρκου. Από την πιο πάνω βεβαίωση της «...» για τον Υ/Σ Ν. ..., εξάλλου, δεν προκύπτει ότι η προσφεύγουσα επικαλείται την καλή λειτουργία έξι (6) πινάκων, αλλά ενός (1). Συνεπώς, αφού από τις λοιπές βεβαιώσεις που προσκόμισε (βλ. αρχείο «11. Βεβαιώσεις Καλής λειτουργίας προμηθευτή ..._signed.pdf») προκύπτει ότι έχει εγκαταστήσει την απαιτούμενη ποσότητα πινάκων μέσης τάσης, η οποία προκύπτει ότι υπερβαίνει τους 37, και αν ακόμη δεν έπρεπε να προσμετρηθεί η βεβαίωση σχετικά με τον Υ/Σ Ν. ..., η προσφορά της 1^{ης} προσφεύγουσας δεν ήταν άνευ ετέρου απορριπτέα, αφού καταρχήν καλύπτει την ζητούμενη ποσότητα πινάκων σε καλή λειτουργία που πρέπει να έχει εγκαταστήσει, εφόσον δε η ... διατηρούσε αμφιβολία σχετικά με την ιδιότητα των εκδοτών των πιο πάνω βεβαιώσεων και αν αυτοί είναι πράγματι οι τελικοί χρήστες των πινάκων, ενόψει των όσων γίνονται δεκτά στην αμέσως προηγούμενη σκέψη θα έπρεπε πριν απορρίψει την προσφορά της, να της ζητήσει σχετικές διευκρινίσεις. Και τούτο, διότι, ελλείψει ρητής διατύπωσης του τρόπου απόδειξης ότι ο εκδότης των υποβαλλόμενων βεβαιώσεων/συστατικών επιστολών είναι και ο τελικός χρήστης του εξοπλισμού, δεν θα ήταν νόμιμη η απόρριψη της προσφοράς της 1^{ης} προσφεύγουσας, χωρίς να ζητηθούν διευκρινίσεις από αυτήν, αν από το περιεχόμενο των βεβαιώσεων/επιστολών δεν προέκυπτε με σαφήνεια η ιδιότητα του εκδότη τους αν αυτός είναι πράγματι ο τελικός χρήστης του εξοπλισμού. Όπως, άλλωστε, η 1^η προσφεύγουσα ισχυρίζεται στο υπόμνημά της, οι υποβληθείσες με την προσφορά της βεβαιώσεις καλής λειτουργίας προέρχονται από εταιρείες που είχαν την ευθύνη λειτουργίας και συντήρησης του εξοπλισμού ΜΤ για το απαιτούμενο διάστημα των 2 ετών. Συνακόλουθα, η υπόθεση θα πρέπει να αναπεμφθεί στη ..., προκειμένου αυτή να ζητήσει διευκρινίσεις από την 1^η προσφεύγουσα, σχετικά με την ιδιότητα των εκδοτών των βεβαιώσεων καλής εκτέλεσης που προσκόμισε

Αριθμός απόφασης: 218,219 / 2021

και αν αυτοί είναι πράγματι οι τελικοί χρήστες του εξοπλισμού και αφού τις εξετάσει, μετά από αιτιολογημένη γνώμη της επιτροπής του διαγωνισμού, να προβεί σε νέα νόμιμη κρίση επί της προσφοράς της. Ο ισχυρισμός, εξάλλου, της 1^{ης} προσφεύγουσας ότι η ... έχει πλήρη γνώση και αποδείξεις για την καλή λειτουργία του εν λόγω εξοπλισμού, είναι απορριπτέος ως ερειδόμενος επί ανύπαρκτης νομικής προϋπόθεσης, αφού στη διακήρυξη δεν προβλέπεται η απαλλαγή των διαγωνιζομένων από την υποχρέωση υποβολής των επί ποινή αποκλεισμού στοιχείων και εγγράφων της προσφοράς τους, όταν η ... έχει ίδια γνώση επί των γεγονότων ή των ιδιοτήτων που τα στοιχεία αυτά τεκμηριώνουν. Αντιθέτως ενόψει των αρχών της τυπικότητας, της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας που διέπουν τις διαδικασίες των δημοσίων συμβάσεων, εφόσον για την απόδειξη κρίσιμων γεγονότων ή ιδιοτήτων που αφορούν είτε στο πρόσωπο των συμμετεχόντων σε ένα διαγωνισμό είτε των αγαθών που αυτοί προσφέρουν απαιτείται ρητώς επί ποινή αποκλεισμού η υποβολή συγκεκριμένων εγγράφων, η προσφορά τους δεν μπορεί να γίνει δεκτή αν δεν προσκομιστούν τα ζητούμενα έγγραφα ή τα έγγραφα που προσκομίζονται έχουν ελλιπές περιεχόμενο. Και τούτο, διότι ενόψει των ως άνω αρχών δεν επιτρέπεται να τίθενται εκποδών διατάξεις της διακήρυξης που θεσπίζουν υποχρέωση υποβολής με την προσφορά ορισμένων στοιχείων που απαιτούνται επί ποινή αποκλεισμού από τον διαγωνισμό, αντιθέτως η μη τήρησή τους οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού και των κατακυρωτικών αυτού πράξεων (ΟΛΣΤΕ 2137/1993). Μετά ταύτα, η πρώτη προσφυγή κατά το μέρος που η 1^η προσφεύγουσα βάλλει κατά της απόρριψης της προσφοράς της, πρέπει να γίνει δεκτή, η δε εξέταση του ισχυρισμού της προσφεύγουσας περί παραβίασης της αρχής της ίσης μεταχείρισης λόγω μη κλήσης της σε διευκρινίσεις παρέλκει ως αλυσιτελής.

21. Επειδή, περαιτέρω, η 2^η προσφεύγουσα, σε σχέση με τη δοκιμότητα του εξοπλισμού GIS που προσφέρει, με τον φάκελο της τεχνικής της προσφοράς υπέβαλε με την προσφορά της συμπληρωμένο πίνακα δοκιμότητας για τον εξοπλισμό GIS, τύπου F35 170kV, κατασκευασμένο στο εργοστάσιο της GE Grid Solutions στην τοποθεσία Oberentfelden, στην Ελβετία, στον οποίο επικαλέστηκε δοκιμότητα για 81 πεδία GIS που έχουν εγκατασταθεί μετά το

Αριθμός απόφασης: 218,219 / 2021

2005. Επιπλέον, κατέθεσε δύο (2) βεβαιώσεις/συστατικές επιστολές καλής λειτουργίας για συνολικά 33 πεδία εξοπλισμού GIS. Η πρώτη βεβαίωση καλής λειτουργίας του εξοπλισμού GIS αφορά σε 25 πεδία εξοπλισμού GIS, του ίδιου τύπου με τον προσφερόμενο, ήτοι F-35, και του ίδιου κατασκευαστή, τα οποία έχουν εγκατασταθεί στον Υ/Σ GPZ Lagisza και είναι υπογεγραμμένη από την TAURON Dystrybucja S.A. Στη βεβαίωση αυτή επισυνάπτεται έγγραφο, το οποίο αναφέρει για τον εν λόγω Υποσταθμό τάση 110kV. Η 2^η προσφεύγουσα επιπλέον υπέβαλε και τη με αρ./HM/.../22468/16.10.2019 βεβαίωση του ..., σχετικά με έργο ΥΠΟΣΤΑΘΜΟΥ 170kV "...POWER - CCPP", από την οποία προκύπτει η καλή λειτουργία του εξοπλισμού GIS σε 8 πεδία εξοπλισμού GIS, του ίδιου τύπου με τον προσφερόμενο. Κατά την αξιολόγηση της τεχνικής προσφοράς της 2^{ης} προσφεύγουσας, η επιτροπή του διαγωνισμού, εκτίμησε ότι από την πρώτη βεβαίωση καλής λειτουργίας του εξοπλισμού GIS διαφαινόταν ότι ο εξοπλισμός GIS λειτουργεί σε τάση χαμηλότερη των 150 Kv, εφόσον όμως δεν ήταν δυνατό η Επιτροπή να έχει ασφαλή γνώση των ηλεκτρικών χαρακτηριστικών του δικτύου της Πολωνίας, ούτε των λεπτομερειών λειτουργίας του Υ/Σ Lagisza κρίθηκε σκόπιμο να ζητηθούν διευκρινίσεις, προκειμένου να διασαφηνιστεί επίσημα η συγκεκριμένη ασάφεια. Μεταξύ άλλων, από τη 2^η προσφεύγουσα ζητήθηκε «Να διευκρινίσετε πως ικανοποιείται το κριτήριο δοκιμότητας του προσφερόμενου εξοπλισμού ΥΤ GIS, δεδομένου ότι στη διακήρυξη αναφέρεται ρητά ότι ο εξοπλισμός GIS για τον οποίο θα παρασχεθούν οι βεβαιώσεις/ συστατικές επιστολές καλής λειτουργίας πρέπει να λειτουργεί σε τάση ίση ή μεγαλύτερη των 150kV.», αίτημα στο οποίο η προσφεύγουσα ανταποκρίθηκε εμπρόθεσμα αναφέροντας στην επιστολή διευκρίνισης, μεταξύ άλλων, τα εξής: «...2. Όλα τα κριτήρια δοκιμότητας του προσφερόμενου εξοπλισμού ΥΤ GIS (μέγιστη τάση, τάση αντοχής σε ατμοσφαιρικές κρουστικές υπερτάσεις, τάση αντοχής σε βιομηχανική συχνότητα, στάθμη σφάλματος) ικανοποιούνται απόλυτα από τις υποβληθείσες βεβαιώσεις καλής λειτουργίας. Σύμφωνα με τα τεχνικά τεύχη της διακήρυξης και τα διεθνή πρότυπα, η τάση λειτουργίας προσδιορίζει τη μέγιστη τάση για την διαστασιολόγηση του προσφερόμενου εξοπλισμού (στην περίπτωση μας 170 kV). Επιπρόσθετα, η μέγιστη τάση λειτουργίας προσδιορίζει τη τάση αντοχής σε

Αριθμός απόφασης: 218,219 / 2021

ατμοσφαιρικές κρουστικές υπερτάσεις (750 kV 1.2/50 με) καθώς και την τάση αντοχής σε βιομηχανική συχνότητα (325 kV 1 min). Όλα τα παραπάνω (μέγιστη τάση λειτουργίας, τάση αντοχής σε ατμοσφαιρικές κρουστικές υπερτάσεις, τάση αντοχής σε βιομηχανική συχνότητα) αποτελούν στοιχεία που επιβεβαιώνουν την δοκιμότητα του εξοπλισμού και καλύπτονται από τις υποβληθείσες βεβαιώσεις καλής λειτουργίας. Επιπλέον, παρακαλούμε λάβετε υπόψη ότι οι υποβληθείσες βεβαιώσεις καλής λειτουργίας αναφέρονται σε εξοπλισμό που ικανοποιεί και υπερκαλύπτει και το κριτήριο της στάθμης σφάλματος για διαστασιολόγηση (50kA). Τέλος, αναμφισβήτητο κριτήριο δοκιμότητας του προσφερόμενου εξοπλισμού αποτελούν επίσης τα υποβληθέντα πιστοποιητικά δοκιμών τύπου. Αντίθετα, η τάση λειτουργίας δεν αποτελεί στοιχείο δοκιμότητας του εξοπλισμού GIS 150 kV. δεδομένου ότι δεν απαιτείται η συμπλήρωσή της στον Πίνακα τεχνικών χαρακτηριστικών του προσφερόμενου εξοπλισμού, που περιλαμβάνεται στα τεχνικά τεύχη της διακήρυξης και συμπληρώνεται από τον Κατασκευαστή. Ως εκ των ανωτέρω, οι υποβληθείσες βεβαιώσεις πιστοποιούν άπαντα τα στοιχεία/κριτήρια που αφορούν στη δοκιμότητα του εξοπλισμού και προκύπτουν από τα τεύχη. ...». Συνημμένα στην ως άνω απαντητική επιστολή της, η 2^η προσφεύγουσα υπέβαλε και βεβαίωση καλής λειτουργίας σχετικά με 10 πεδία εξοπλισμού GIS στον Υ/Σ 150kV των διυλιστηρίων Total στο Βέλγιο, έργο που είχε περιλάβει στον υποβληθέντα με την προσφορά της Πίνακα δοκιμότητας του εξοπλισμού GIS. Με την αιτιολογία, όμως, ότι από τις διευκρινίσεις επιβεβαιώθηκε ότι η τάση, στην οποία λειτουργεί ο προσφερόμενος εξοπλισμός στον Υ/Σ GPZ Lagisza είναι 110 kV, η επιτροπή του διαγωνισμού έκρινε ότι η ως άνω πρώτη βεβαίωση καλής λειτουργίας δεν μπορούσε να γίνει αποδεκτή και η προσφορά της 2^{ης} προσφεύγουσας κρίθηκε τεχνικά μη αποδεκτή, διότι στην τεχνική της προσφορά προκύπτει απόκλιση όσον αφορά στο κριτήριο δοκιμότητας του προσφερόμενου εξοπλισμού GIS. Όπως, εξάλλου, προκύπτει από τις απόψεις της ... επί της προσφυγής, οι οποίες συμπληρώνουν επιπρεπώς την αιτιολογία της προσβαλλόμενης, κατά τις διατάξεις του προτελευταίου εδ. της πρώτης παρ. του άρθρου 365 του ν. 4412/2016, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, σχετικά με τη 2^η βεβαίωση που η 2^η προσφεύγουσα είχε υποβάλει με την προσφορά της κρίθηκε ότι δεν απαιτούνταν

Αριθμός απόφασης: 218,219 / 2021

να ζητηθούν περαιτέρω διευκρινίσεις αναφορικά με την τάση λειτουργίας, διότι οι βεβαιώσεις που υποβλήθηκαν από τους άλλους υποψήφιους Αναδόχους και λήφθηκαν υπόψη για την ικανοποίηση του κριτηρίου δοκιμότητας περιείχαν αυτή την πληροφορία, για δε την επιστολή που με τις διευκρινίσεις υπέβαλε συμπληρωματικά η προσφεύγουσα, σημειώνεται ότι αν και η Επιτροπή δεν έχει καμία αμφιβολία για την καλή λειτουργία του προσφερόμενου εξοπλισμού, η βεβαίωση, αυτή ωστόσο δεν λήφθηκε υπόψη, διότι, βάσει των προβλέψεων της διακήρυξης κρίθηκε ότι δεν αποτελεί συμπληρωματικό στοιχείο στα ήδη υποβληθέντα με την προσφορά, αλλά νέο στοιχείο. Η αιτιολογία απόρριψης της προσφοράς της 2^{ης} προσφεύγουσας, όμως, για τον λόγο ότι ο Υ/Σ GPZ Lagisza είναι 110 kV, επομένως για τον λόγο ότι εγκατεστημένος στον σταθμό αυτό εξοπλισμός GIS λειτουργεί σε τάση μικρότερη των 150kV, ενόψει των όσων γίνονται δεκτά στην 20^η σκέψη της παρούσας είναι μη νόμιμη. Και τούτο, διότι ναί μεν απαιτείται ο εξοπλισμός GIS να λειτουργεί σε τάση ίση ή μεγαλύτερη των 150 kV, δεν προκύπτει όμως με ρητή και χωρίς αμφισημία διατύπωση στη διακήρυξη και συγκεκριμένα στο άρθρο 22.3 αυτής ότι προς τεκμηρίωση της δοκιμότητάς του πρέπει να αποδεικνύεται ότι έχει λειτουργήσει επιτυχώς στην ως άνω τάση. Νομίμως, επομένως, ζητήθηκαν διευκρινίσεις, μη νομίμως όμως δεν αξιολογήθηκε η με τις διευκρινίσεις αυτές της 2^{ης} προσφεύγουσας υποβληθείσα συμπληρωματικά βεβαίωση καλής λειτουργίας σχετικά με 10 πεδία εξοπλισμού GIS στον Υ/Σ 150kV των διυλιστηρίων Total στο Βέλγιο, έργο που η προσφεύγουσα είχε περιλάβει στον υποβληθέντα με την προσφορά της Πίνακα δοκιμότητας του εξοπλισμού GIS. Και τούτο, διότι όπως γίνεται δεκτό στη 19^η σκέψη της παρούσας, αν η ... επιθυμούσε από τις υποβαλλόμενες επιστολές να αποδεικνύεται ότι ο προσφερόμενος εξοπλισμός GIS έχει λειτουργήσει για δύο χρόνια στην τάση αυτή, θα έπρεπε να έχει εκφραστεί σαφέστερα. Ασάφειες όμως ή πλημμέλειες των εγγράφων της σύμβασης έχει κριθεί ότι δεν μπορούν να ερμηνεύονται εις βάρος των διαγωνιζομένων, κατά παράβαση των αρχών του ανταγωνισμού και της παροχής ίσων ευκαιριών και θα πρέπει να παρέχεται και σε αυτούς, οι οποίοι βλάπτονται από την ασάφεια ή την πλημμέλεια αυτή, η δυνατότητα να συμπληρώσουν την τυχόν ελαττωματική προσφορά τους (ΕΑ ΣτΕ 423/2011, 424/2011, 425/2011). Τούτο, διότι η ερμηνεία των όρων των

Αριθμός απόφασης: 218,219 / 2021

εγγράφων της σύμβασης δεν μπορεί να γίνεται σε βάρος του καλόπιστου διαγωνιζομένου, εφόσον η Διοίκηση ήταν αυτή που όφειλε να εκφραστεί σαφέστερα (ΕφΑΘ 1959/1970, Αρμ. 1970, σελ. 1111, Εφ.Θεσ. 501/87, ΕΔημ.Εργ. 1990/1, σελ. 84, Α. Τάχος, Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο, έκδοση θ', Σάκκουλας, σελ 776). Κατά συνέπεια, η προσβαλλόμενη απόφαση της ..., κατά το μέρος που απέρριψε την προσφορά της 2^{ης} προσφεύγουσας με την αιτιολογία ότι ο Υ/Σ GPZ Lagisza λειτουργεί υπό τάση 110 kV, επομένως ο προσφερόμενος εξοπλισμός GIS αποδείχθηκε ότι λειτουργεί σε τάση μικρότερη των 150kV και συνεπώς η 2^η προσφεύγουσα μόνον από τη δεύτερη βεβαίωση δεν καλύπτει το κριτήριο δοκιμότητας του εξοπλισμού GIS διακήρυξης, χωρίς τουλάχιστον να αξιολογηθεί η βεβαίωση καλής λειτουργίας, την οποία με τις αιτηθείσες διευκρινίσεις της συμπληρωματικά υπέβαλε, ενόψει της ασάφειας των εγγράφων της σύμβασης, είναι μη νόμιμη και πρέπει να ακυρωθεί. Συνακόλουθα, η υπόθεση θα πρέπει να αναπεμφθεί στη ..., προκειμένου αυτή να αξιολογήσει τη βεβαίωση που συμπληρωματικά υπέβαλε η 2^η προσφεύγουσα και μετά από αιτιολογημένη γνώμη της επιτροπής του διαγωνισμού, να προβεί σε νέα νόμιμη κρίση επί της προσφοράς της. Τούτων, έπεται ότι και η δεύτερη προσφυγή, κατά το μέρος που η 2^η προσφεύγουσα βάλλει κατά της απόρριψης της προσφοράς της, πρέπει να γίνει δεκτή.

22. Επειδή, σε σχέση με τις αιτιάσεις των προσφευγουσών, κατά τις προσφοράς της ..., σε συνέχεια των όσων αναφέρονται στην 18^η σκέψη της παρούσας, η διακήρυξη του διαγωνισμού, προβλέπει τα εξής: Στο άρθρο 22 με τίτλο «Περιεχόμενο προσφοράς», ότι: «...«Δικαιολογητικά Συμμετοχής - Τεχνική Προσφορά» Ο Υποφάκελος «Δικαιολογητικά Συμμετοχής - Τεχνική Προσφορά» περιέχει επί ποινή αποκλεισμού τα ακόλουθα: ... 3. Ειδικά ως προς το τεχνικό μέρος του (υπο)φακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής - Τεχνική Προσφορά» ... 3.3 Πρόγραμμα Κατασκευής του έργου που θα περιλαμβάνει: ... 3.4 Σχέδιο με τις εργοταξιακές εγκαταστάσεις που προτίθεται να εγκαταστήσει ο Προσφέρων μέσα στις περιοχές που διατίθενται από την Εταιρεία. ... 3.5 Τεχνική έκθεση στην οποία θα περιγράφονται οι κατασκευαστικές μέθοδοι, που προτίθεται να χρησιμοποιήσει ο Προσφέρων κατά την εκτέλεση των διαφόρων επιμέρους τμημάτων του έργου. ... 3.6 Πίνακας Τεχνικών Αποκλίσεων, εφόσον υφίστανται

Αριθμός απόφασης: 218,219 / 2021

στην προσφορά. Στον Πίνακα αυτό δεν θα αναφέρονται τα τιμήματα για την άρση των τεχνικών αποκλίσεων. Επιπλέον, ο πίνακας αυτός θα συνοδεύεται από δήλωση του Διαγωνιζόμενου ότι, δέχεται να άρει οποιοσδήποτε Τεχνικές Αποκλίσεις, από αυτές που περιλαμβάνονται στον ανωτέρω Πίνακα Τεχνικών Αποκλίσεων, σε περίπτωση που ο ... επιμένει στην εφαρμογή των αντιστοίχων Τεχνικών Προδιαγραφών της Διακήρυξης και δήλωση ότι για τα λοιπά σημεία, ο Διαγωνιζόμενος συμμορφώνεται πλήρως με τις Τεχνικές Προδιαγραφές της Διακήρυξης. 3.7 Πίνακας Ισοδύναμων Τεχνικών Λύσεων, εφόσον υφίστανται στην προσφορά. 3.8 Δήλωση ότι στον (υπο)Φάκελο «Οικονομική Προσφορά» περιλαμβάνεται ταυτόσημος με τον αναφερόμενο στην παράγραφο 3.5 Πίνακας Τεχνικών Αποκλίσεων με συμπληρωμένο το τίμημα άρσης των αποκλίσεων. ... 3.9 Όλα τα απαιτούμενα, σύμφωνα με τις Τεχνικές Προδιαγραφές τεχνικά στοιχεία, όπως: Όλες οι απαιτούμενες μελέτες, προδιαγραφές, τεχνικές περιγραφές, σχέδια και στοιχεία, με αναλυτικές πληροφορίες αρχών σχεδιασμού και λειτουργίας για κάθε τμήμα του προσφερόμενου Εξοπλισμού του Έργου, σύμφωνα με τις Τεχνικές Προδιαγραφές και στην έκταση που απαιτείται για την πληρότητα της προσφοράς, καθώς και για κάθε τμήμα που προσφέρεται με απόκλιση, η οποία περιλαμβάνεται στον Πίνακα Τεχνικών Αποκλίσεων και για κάθε τμήμα που προσφέρεται κατά ισοδύναμο τρόπο και περιλαμβάνεται στον Πίνακα Ισοδυνάμων Τεχνικών Προδιαγραφών. Πίνακες Συμμόρφωσης - Δοκιμών Τύπου κατάλληλα συμπληρωμένοι. ... 3.10 Πληροφοριακούς Καταλόγους των Εργοστασίων κατασκευής και περιγραφικό υλικό που παρέχει γενικά στοιχεία για το σύνολο του προσφερόμενου εξοπλισμού. 3.11 Πίνακας Ανταλλακτικών L-1, όπως αναλυτικά αναφέρεται στον Πίνακα Υλικών και Τιμών της Διακήρυξης, χωρίς τιμές. Ο εν λόγω Πίνακας πρέπει να είναι απολύτως ταυτόσημος, ως προς τα είδη και τις ποσότητες, με αυτόν που θα περιέχεται στον ΦΑΚΕΛΟ Γ. Προσφορές, οι οποίες δεν περιέχουν τον Πίνακα Ανταλλακτικών L-1 συμπληρωμένο σύμφωνα με τις παραπάνω απαιτήσεις θα απορριφθούν. ... 3.12. Πίνακας Συνιστώμενων Ανταλλακτικών L-2, κατάλληλα συμπληρωμένος. Ο εν λόγω Πίνακας πρέπει να είναι απολύτως ταυτόσημος, ως προς τα είδη και τις τιμές, με αυτόν που θα περιέχεται στον ΦΑΚΕΛΟ Γ. Τονίζεται ότι οι τιμές των συνιστώμενων ανταλλακτικών (L-2) δεν θα ληφθούν

Αριθμός απόφασης: 218,219 / 2021

υπόψη στην οικονομική αξιολόγηση των προσφορών. ... 3.13. Δήλωση ότι στο Φάκελο Γ' «Οικονομική Προσφορά» περιλαμβάνονται ταυτόσημοι με τους αναφερόμενους στις παραγράφους 3.12 και 3.13 Πίνακες ανταλλακτικών με τιμές μονάδος ...». Περαιτέρω, στο άρθρο 24 με τίτλο «Παραλαβή, Αποσφράγιση και αξιολόγηση Προσφορών», μεταξύ άλλων ορίζεται ότι «... 4. Η τεχνική αξιολόγηση λαμβάνει χώρα κατά την ακόλουθη διαδικασία. 4.1 η Επιτροπή προβαίνει σε λεπτομερή έλεγχο και αξιολόγηση όλων των δικαιολογητικών και στοιχείων ως προς το περιεχόμενο της τεχνικής προσφοράς προκειμένου να διαπιστώσει αν η Προσφορά του Προσφέροντος ανταποκρίνεται πλήρως στις απαιτήσεις της Διακήρυξης, όσον αφορά στη δυνατότητα του Προσφέροντος να κατασκευάσει το Έργο έντεχνα, έγκαιρα και άρτια. Ειδικότερα: ... 4.1.2. Ελέγχονται και αξιολογούνται τα υποβληθέντα στοιχεία (μελέτες, σχέδια, περιγραφές, αρχές σχεδίασης και λειτουργίας, κ.λπ.) για τον προσφερόμενο εξοπλισμό, καθώς και η πληρότητα της τεκμηρίωσης για κάθε προτεινόμενη από τον Προσφέροντα απόκλιση που περιλαμβάνεται στον Πίνακα Τεχνικών Αποκλίσεων. Ειδικότερα για τις αποκλίσεις που έχουν περιληφθεί στον Πίνακα ως τεχνικές και κατασκευαστικές ιδιαιτερότητες ελέγχεται εάν από την τεκμηρίωση προκύπτει ότι δεν βλάπτεται η ασφάλεια, η διαθεσιμότητα, η αξιοπιστία, η διάρκεια ζωής, η λειτουργικότητα και η απαιτούμενη ευκολία συντήρησης του εξοπλισμού. Για τις λοιπές αποκλίσεις που έχουν περιληφθεί στον Πίνακα ελέγχεται εάν ο προσφερόμενος εξοπλισμός είναι κατάλληλος για τη χρήση που προορίζεται. 4.1.3 Ελέγχεται και αξιολογείται με βάση την υποβληθείσα τεκμηρίωση, εάν οι προτεινόμενες ως ισοδύναμες Τεχνικές Προδιαγραφές καλύπτουν τις απαιτήσεις της Εταιρείας, όπως αυτές προσδιορίζονται στην παρούσα Διακήρυξη κατά ισοδύναμο τρόπο. 4.1.4 Στα πλαίσια της Τεχνικής Αξιολόγησης και με βάση τα στοιχεία που υπέβαλαν οι Προσφέροντες με την Προσφορά τους αξιολογείται και η συμμόρφωση των Προσφορών σε ό,τι αφορά στις λοιπές απαιτήσεις της Διακήρυξης. 4.2 Η Επιτροπή Διαγωνισμού, προκειμένου να φέρει σε πέρας το έργο της, μπορεί να επικοινωνεί εγγράφως απευθείας με τους Προσφέροντες, για την παροχή, εντός τακτής προθεσμίας που η Επιτροπή θα εκτιμά κατά περίπτωση, αναγκαίων διευκρινίσεων ή συμπληρώσεων (σχετικά με το τεχνικό μέρος της προσφοράς,

Αριθμός απόφασης: 218,219 / 2021

τις αποκλίσεις που περιλαμβάνονται στον Πίνακα Τεχνικών Αποκλίσεων της Προσφοράς, ή με τις περιλαμβανόμενες στο σχετικό Πίνακα ισοδύναμες Τεχνικές Προδιαγραφές), σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 19 της παρούσας. ...». Τέλος, στο άρθρο 19 με τίτλο «Συμπλήρωση - αποσαφήνιση πληροφοριών και δικαιολογητικών», μεταξύ άλλων προβλέπονται και τα εξής: «1. Κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών η Εταιρεία μπορεί να καλεί εγγράφως τους προσφέροντες να διευκρινίζουν ή να συμπληρώνουν τα έγγραφα ή τα δικαιολογητικά που έχουν υποβάλει, μέσα σε 10 ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτούς της σχετικής πρόσκλησης. Οποιαδήποτε διευκρίνιση ή συμπλήρωση υποβάλλεται από τους προσφέροντες χωρίς να έχει ζητηθεί από την Εταιρεία δεν λαμβάνεται υπόψη. 2. Η πιο πάνω διευκρίνιση ή η συμπλήρωση αφορά μόνο στις ασάφειες, επουσιώδεις πλημμέλειες ή πρόδηλα τυπικά σφάλματα που επιδέχονται διόρθωση ή συμπλήρωση ... Η συμπλήρωση ή η διευκρίνιση κατά το πρώτο εδάφιο δεν επιτρέπεται να έχει ως συνέπεια μεταγενέστερη αντικατάσταση ή υποβολή εγγράφων σε συμμόρφωση των όρων της διακήρυξης, αλλά μόνο τη διευκρίνιση ή συμπλήρωση, ακόμη και με νέα έγγραφα, εγγράφων ή δικαιολογητικών που έχουν ήδη υποβληθεί. ...».

23. Επειδή, όπως προκύπτει από τον φάκελο της υπόθεσης, εν πρώτοις στα Φύλλα Τεχνικών Χαρακτηριστικών του εξοπλισμού GIS, η εταιρεία ... δεν συμπεριλαμβάνει ενδείξεις – μεγέθη για τους Μετασχηματιστές Τάσης στα πεδία των Γραμμών Μεταφοράς και Μετασχηματιστών ισχύος. Για την ακρίβεια, στις επίμαχες γραμμές των εν λόγω φύλλων αναγράφεται η φράση «Not applicable as per SLD & Specification in Cable Line Bay (για την περίπτωση Πύλες ΓΜ ΥΤ) και Not applicable as per SLD & Specification in Transformer Bay (για την περίπτωση Πύλες ΜΣ)». Όπως, όμως προκύπτει από τους παρατεθέντες στην αμέσως προηγούμενη σκέψη της παρούσας όρους της διακήρυξης, η πλήρωση των προδιαγραφών από τον προσφερόμενο από κάθε διαγωνιζόμενο εξοπλισμό πρέπει να τεκμηριώνεται από σειρά εγγράφων μεταξύ των οποίων μελέτες, προδιαγραφές, τεχνικές περιγραφές, σχέδια, στοιχεία, με αναλυτικές πληροφορίες αρχών σχεδιασμού και λειτουργίας, πίνακες συμμόρφωσης και πληροφοριακούς καταλόγους των εργοστασίων κατασκευής και περιγραφικό υλικό, χωρίς να προκύπτει ότι πρέπει να προσκομίζονται όλα

Αριθμός απόφασης: 218,219 / 2021

μαζί σωρευτικά, ούτε ότι αν σε ένα από τα πιο πάνω υποβαλλόμενα έγγραφα και ιδίως στα φύλλα συμμόρφωσης δεν προκύπτει η πλήρωση του συνόλου των προδιαγραφών, η προσφορά θα πρέπει άνευ ετέρου να απορριφθεί, αρκεί από το σύνολο των υποβαλλόμενων εγγράφων να προκύπτει η πληρότητα της προσφοράς και η πλήρωση του συνόλου των προδιαγραφών. Κατά συνέπεια, η παράλειψη συμπλήρωσης ενδείξεων – μεγεθών για τους Μετασχηματιστές Τάσης στα πεδία των Γραμμών Μεταφοράς και Μετασχηματιστών ισχύος, στα οικεία φύλλα συμμόρφωσης της ... δεν άγει σε απόρριψη της προσφοράς της, αρκεί, όπως η ίδια ισχυρίζεται, χωρίς να αμφισβητείται από τις προσφεύγουσες, σε άλλα σημεία του φακέλου της προσφοράς της να υπάρχουν στοιχεία που αποδεικνύουν την ύπαρξη του επίμαχου εξοπλισμού σε συμμόρφωση με τις προδιαγραφές. Η εταιρεία ... στην παρέμβασή της ισχυρίζεται ότι στην ενότητα 3.9 της τεχνικής της προσφοράς και συγκεκριμένα στα λεπτομερή τεχνικά στοιχεία, διαγράμματα κ.τ.λ., στα σχέδια του εξοπλισμού GIS, εμφανίζονταν αναλυτικά οι σχετικές ενδείξεις, η αναφορά δε «μη εφαρμόσιμο» στα υποβληθέντα φύλλα των τεχνικών χαρακτηριστικών σχετικά με το αν περιλαμβάνονται οι Μ/Σ τάσεως 170 kV των πεδίων ΓΜ ΥΤ και Μ/Σ έλαβε χώρα εκ παραδρομής, ενόψει δε των ανωτέρω δεν ασκεί και καμία επιρροή. Για τους λόγους αυτούς, εξάλλου, η ... δεν χρειαζόταν να λάβει υπόψη της οποιαδήποτε διευκρίνιση δόθηκε από την εταιρεία, εκπρόθεσμα ή μη. Τους ως άνω ισχυρισμούς της παρεμβαίνουσας επιβεβαιώνει και η ... στις απόψεις της, οι οποίες συμπληρώνουν παραδεκτώς την αιτιολογία της προσβαλλόμενης απόφασης, στις οποίες αναφέρεται ότι «ο εν λόγω διαγωνιζόμενος έχει παραθέσει στην προσφορά του αναλυτική τεχνική έκθεση του εξοπλισμού GIS και ανάλογο μονογραμμικό διάγραμμα, στα οποία δηλώνονται ξεκάθαρα οι εν λόγω Μ/Σ τάσεως και συνεπώς προκύπτει μονοσήμαντα και αδιαμφισβήτητα η πλήρωση των σχετικών απαιτήσεων της Διακήρυξης. Ήτοι, η απαίτηση της Διακήρυξης καλυπτόταν πλήρως από το υποβληθέν Μονογραμμικό Διάγραμμα και δεν τίθεται ζήτημα τεχνικής απόκλισης της προσφοράς». Καίτοι, πράγματι, η ... ζήτησε επιβεβαίωση, σχετικά με το ζήτημα, στην οποία η ... απάντησε εκπρόθεσμα και επομένως οι διευκρινίσεις της δεν ελήφθησαν υπόψη, οι προσφεύγουσες δεν αμφισβητούν κατά τρόπο ορισμένο ότι από τα λοιπά

Αριθμός απόφασης: 218,219 / 2021

στοιχεία της προσφοράς της δεν προκύπτει η ύπαρξη του επίμαχου εξοπλισμού σε συμμόρφωση με τις προδιαγραφές, κατά συνέπεια η εκπρόθεσμη υποβολή διευκρινίσεων νομίμως θεωρήθηκε ότι δεν ασκεί επιρροή εν προκειμένω, η δε προσφορά της ... νομίμως δεν απορρίφθηκε για τον λόγο αυτό, του σχετικού με την παραπάνω πλημμέλεια της προσφοράς της εν λόγω εταιρείας κοινού οικείου λόγου των προσφυγών απορριπτομένου. Περαιτέρω, στα Φύλλα Τεχνικών Χαρακτηριστικών της ..., σχετικά με τον κύκλο λειτουργίας των προσφερόμενων Α/Δ ΜΤ αναφέρεται «0-0,3s-CO- 15s-CO» αντί «0-0,3s-CO-15s-CO-15s-CO» που απαιτούσε η διακήρυξη. Την ως άνω απόκλιση συνομολογεί τόσο η ... όσο και η ..., πλην όμως την αποδίδουν σε παραδρομή, που, αφού αφορά ήσσονος σημασίας ζήτημα, μπορούσε, κατά τους όρους του άρθρου 19 της διακήρυξης, να θεραπευτεί. Ανεξαρτήτως αν η εσφαλμένη αναγραφή του κύκλου λειτουργίας των Α/Δ ΜΤ έλαβε χώρα από παραδρομή, η μη πλήρωση της επίμαχης προδιαγραφής, άλλως η μη απόδειξη πλήρωσής της δεν προκύπτει ότι συνιστά ήσσονος σημασίας ζήτημα, ούτε από τη διακήρυξη προκύπτει ότι κάποιες από τις προδιαγραφές είναι ήσσονος σημασίας και επομένως η μη πλήρωσή τους δεν άγει σε αποκλεισμό του διαγωνιζόμενου που δεν απέδειξε ότι τις πληροί. Αντιθέτως, έχει κριθεί ότι οι όροι των τεχνικών προδιαγραφών είναι απαραίτατοι και η απόκλιση των προσφορών από αυτές συνεπάγεται τον αποκλεισμό τους, εκτός εάν ορισμένες προδιαγραφές είναι σύμφωνα με τη διακήρυξη προαιρετικές (ΣΤΕ ΕΑ 192/2012, 291/2011, ΕΣ Τμ. Μείζ.-Επταμ. 2446/2012, Γνωμ. ΝΣΚ 521/2011), περίπτωση που σε σχέση με τον κύκλο λειτουργίας των Α/Δ ΜΤ, δεν προκύπτει, ούτε υποστηρίζεται ότι συντρέχει. Η παρεμβαίνουσα περαιτέρω, ισχυρίζεται ότι ο κύκλος λειτουργίας των Α/Δ ΜΤ ρυθμίζεται ούτως ή άλλως από τους ηλεκτρονόμους, δηλαδή τις συνδεδεμένες συσκευές που καθορίζουν τη λειτουργία των Α/Δ ΜΤ, η δε διαφορετική σημειωθείσα ένδειξη στα Φύλλα Συμμόρφωσης δεν συνιστά αυτομάτως απόκλιση από τις τεχνικές προδιαγραφές της διακήρυξης. Δεν ισχυρίζεται όμως κατά τρόπο ορισμένο, ούτε αποδεικνύει σε ποιο έγγραφο της προσφοράς της περιγράφεται η από τους ηλεκτρονόμους, ήτοι τις συνδεδεμένες συσκευές που καθορίζουν τη λειτουργία των υπ' αυτής προσφερόμενων Α/Δ ΜΤ ρύθμιση του κύκλου λειτουργίας, κατά τα ζητούμενα στις προδιαγραφές. Η ..., εξάλλου, ανεξαρτήτως αν νομίμως ή μη θεώρησε την

Αριθμός απόφασης: 218,219 / 2021

ως άνω απόκλιση από τις προδιαγραφές ως ήσσονος σημασίας και για τον λόγο αυτό ζήτησε διευκρινίσεις επ' αυτής, πάντως εντελώς αόριστα και ανατιολόγητα, έκανε δεκτή την προσφορά της ..., παρόλο που οι διευκρινίσεις της υποβλήθηκαν εκπρόθεσμα και κατά τους όρους του άρθρου 19 παρ. 1 της διακήρυξης δεν μπορούσαν να ληφθούν υπόψη. Και τούτο, διότι ούτε στο προσβαλλόμενο πρακτικό της επιτροπής του διαγωνισμού, ούτε στις απόψεις της η ΔΕΗ αναφέρεται σε ποιο, εκτός των φύλλων τεχνικών χαρακτηριστικών, έγγραφο της προσφοράς της ... αναφέρεται ότι ο προσφερόμενος από την εταιρεία αυτή διακόπτης VD4/P 24kV έχει τη ζητούμενη τεχνική δυνατότητα επανοπλισμών, όπως η ίδια η ..., συνομολογεί ότι πρέπει να έχει, ο ισχυρισμός, δε της ... ότι την ως άνω τεχνική δυνατότητα του διακόπτη που προσφέρει η εταιρεία ..., η Επιτροπή του Διαγωνισμού είναι σε θέση να τη γνωρίζει λόγω της υψηλής τεχνικής εξειδίκευσής της, είναι απορριπτέος ως ερειδόμενος επί ανύπαρκτης νομικής προϋπόθεσης, αφού στη διακήρυξη δεν προβλέπεται η απαλλαγή των διαγωνιζομένων από την υποχρέωση υποβολής των επί ποινή αποκλεισμού στοιχείων και εγγράφων της προσφοράς τους, όταν η ... έχει ίδια γνώση επί των γεγονότων ή των ιδιοτήτων που τα στοιχεία αυτά τεκμηριώνουν. Αντιθέτως, όπως γίνεται δεκτό και για την προσφορά της 1^{ης} προσφεύγουσας (βλ. σκ. 21 της παρούσας), ενόψει των αρχών της τυπικότητας, της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας που διέπουν τις διαδικασίες των δημοσίων συμβάσεων, εφόσον για την απόδειξη κρίσιμων γεγονότων ή ιδιοτήτων που αφορούν είτε στο πρόσωπο των συμμετεχόντων σε ένα διαγωνισμό είτε των αγαθών που αυτοί προσφέρουν, απαιτείται ρητώς επί ποινή αποκλεισμού η υποβολή συγκεκριμένων εγγράφων, η προσφορά τους δεν μπορεί να γίνει δεκτή αν δεν προσκομιστούν τα ζητούμενα έγγραφα ή τα έγγραφα που προσκομίζονται έχουν ελλιπές περιεχόμενο. Και τούτο, διότι ενόψει των ως άνω αρχών δεν επιτρέπεται να τίθενται εκποδών διατάξεις της διακήρυξης που θεσπίζουν υποχρέωση υποβολής με την προσφορά ορισμένων στοιχείων που απαιτούνται επί ποινή αποκλεισμού από τον διαγωνισμό, αντιθέτως η μη τήρησή τους οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού και των κατακυρωτικών αυτού πράξεων (ΟΛΣΤΕ 2137/1993). Για τους ίδιους λόγους, άλλωστε, εξαιτίας δηλαδή της εκπρόθεσμης απάντησης της

Αριθμός απόφασης: 218,219 / 2021

... στο αίτημα της ... για παροχή διευκρινίσεων επί του ως άνω ζητήματος, ο ισχυρισμός της παρεμβαίνουσας ότι, υπό το φως της αρχής της αναλογικότητας, η επίμαχη πλημμέλεια ως ήσσονος σημασίας δεν θα μπορούσε να οδηγήσει σε αποκλεισμό της, προβάλλεται αλυσιτελώς. Κατόπιν των ανωτέρω, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η προσφορά της ... δεν πληρούσε, άλλως δεν αποδείχθηκε κατά τους όρους της διακήρυξης ότι πληροί την επίμαχη προδιαγραφή και για τον λόγο αυτό θα έπρεπε να απορριφθεί. Όσα δε περί του αντιθέτου, προβάλλει η ... και η παρεμβαίνουσα είναι απορριπτέα ως αβάσιμα, η δε εξέταση του ισχυρισμού της 1^{ης} προσφεύγουσας περί παράβασης της αρχής της ίσης μεταχείρισης λόγω μη κλήσης της σε διευκρινίσεις σε σχέση με τις βεβαιώσεις περί της δοκιμότητας των χρηστών του εξοπλισμού, όπως αντίθετα έλαβε χώρα για τις ως άνω πλημμέλειες της προσφοράς της ... παρέλκει ως αλυσιτελής. Τούτων, έπεται ότι ο οικείος λόγος και των δύο προσφυγών, κατά το μέρος που βάλλουν κατά της προσφοράς της ..., πρέπει να γίνει δεκτός. Δοθέντος, άλλωστε, ότι ο προσφερόμενος κύκλος λειτουργίας των Α/Δ ΜΤ στον πίνακα συμμόρφωσης της ... αποκλίνει από τις τεθείσες προδιαγραφές, από κανένα άλλο έγγραφο της προσφοράς της δεν τεκμηριώνεται το αντίθετο, θα πρέπει να γίνει δεκτό ότι η προσφορά της ... πάσχει και διότι δεν περιέλαβε την απόκλιση αυτή στον Πίνακα Τεχνικών Αποκλίσεων, που προβλέπεται επί ποινή αποκλεισμού στο άρθρο 22.3.6 της διακήρυξης. Επομένως, η προσφορά της ..., ενόψει των αρχών της τυπικότητας και της διαφάνειας, έπρεπε να απορριφθεί και για τον λόγο αυτό, του δε οικείου λόγου της 2^{ης} προσφυγής γενομένου δεκτού.

24. Επειδή, η 2^η προσφεύγουσα προβάλλει και άλλες πλημμέλειες στην προσφορά της ..., για τις οποίες κατά τα ιστορούμενα στην 2^η κρινόμενη προσφυγή αυτή θα έπρεπε να απορριφθεί. Ενόψει των όσων γίνονται δεκτά στην αμέσως προηγούμενη σκέψη της παρούσας, όμως, οι πλημμέλειες από τις οποίες ήδη κρίθηκε ότι πάσχει η προσφορά της ... παρέχουν αυτοτελές έρεισμα για την απόρριψή της, τον αποκλεισμό της από τη διαδικασία, και την αποδοχή του αιτήματος της 2^{ης} προσφυγής και κατά το μέρος που βάλλει σε βάρος της προσφοράς της εταιρείας αυτής (πρβλ. ΕΑ ΣΤΕ 326/2011, 1238, 1132, 420/2010, 750/2007, 227, 83/2013, 344/2017, 102/2015, 82/2014, ΔΕΦΑΘ

Αριθμός απόφασης: 218,219 / 2021

514/2014 (ΑΝΑΣΤ), 239/2019, 841/2012 (ΑΣΦ), ΔΕφΘεσ/νικης 83/2019 κ.α.). Συνακόλουθα, η εξέταση των λοιπών λόγων της 2^{ης} προσφυγής, κατά το μέρος αυτό, παρέλκει ως αλυσιτελής.

25. Επειδή, κατ' ακολουθίαν, και οι δύο (2) προσφυγές πρέπει να γίνουν δεκτές, η δε παρέμβαση επ' αυτών πρέπει να απορριφθεί.

26. Επειδή, ύστερα από την αμέσως προηγούμενη σκέψη τα παράβολα που κατέθεσαν και οι δύο προσφεύγουσες πρέπει να τους επιστραφούν, σύμφωνα με το άρθρο 363 παρ. 5 του Ν.4412/2016 και το άρθρο 5 παρ. 5 του π.δ. 39/2017.

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται τις προσφυγές.

Απορρίπτει την παρέμβαση.

Ακυρώνει τη με αριθμό πρωτ. ΗΜ./.../4884/25.11.2020 απόφαση του Γενικού Διευθυντή ..., με την οποία εγκρίθηκε το με τον ίδιο αριθμό πρωτοκόλλου Πρακτικό Νο 1 της Επιτροπής Διαγωνισμού της Διακήρυξης ... - 30, περί ελέγχου των Δικαιολογητικών Συμμετοχής & Τεχνικής Αξιολόγησης των Προσφορών στον διαγωνισμό ...-30 για την ανάδειξη αναδόχου του έργου «Μελέτη, Προμήθεια Εξοπλισμού και Κατασκευή «με το κλειδί στο χέρι» του νέου Κέντρου Διανομής (Κ/Δ) Κλειστού Τύπου GIS ... II και Κτιρίου Ζεύξης ΜΤ», σύμφωνα με το σκεπτικό.

Αναπέμπει την υπόθεση στον αναθέτοντα φορέα, προκειμένου, αφενός να ζητήσει διευκρινίσεις από την εταιρεία «...», σχετικά με την ιδιότητα των εκδοτών των βεβαιώσεων καλής εκτέλεσης που προσκόμισε και αν αυτοί είναι πράγματι οι τελικοί χρήστες του εξοπλισμού και αφού τις εξετάσει, μετά από αιτιολογημένη γνώμη της επιτροπής του διαγωνισμού, να προβεί σε νέα νόμιμη κρίση επί της προσφοράς της, κατά τα γενόμενα δεκτά στην 20^η σκέψη της παρούσας και, αφετέρου να αξιολογήσει τη βεβαίωση καλής εκτέλεσης που συμπληρωματικά υπέβαλε η εταιρεία «...», και μετά από αιτιολογημένη γνώμη

Αριθμός απόφασης: 218,219 / 2021

της επιτροπής του διαγωνισμού, να προβεί σε νέα νόμιμη κρίση επί της προσφοράς της, κατά τα γενόμενα δεκτά στην 21^η σκέψη της παρούσας.

Ορίζει την επιστροφή των παραβόλων, που κατέθεσαν οι προσφεύγουσες.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στον Αγ. Ιωάννη Ρέντη, στις 13 Ιανουαρίου 2021 και εκδόθηκε στον ίδιο τόπο στις 2 Φεβρουαρίου 2021.

Ο Πρόεδρος

Νικόλαος Σ. Σαββίδης

Η Γραμματέας

**Αλεξάνδρα Κ. Παπαχρήστου
και α/α Μαρία Κατσαρού**